

İflas Tasfiyesinde Geçici Dağıtma

Temporary Payment in Bankruptcy in Liquidation

İbrahim AŞIK*

ÖZ

İflas tasfiyesinde müflisin haczi mümkün olan bütün malvarlığı kural olarak tasfiyeye dahil olur. Bu nedenle iflas tasfiyesi uzunca bir zamanı gerektirebilir. Tasfiye devam ederken iflas masasındaki bazı malların satışı yapılmış ama bazı mallar henüz satılamamış olabilir. Bunun yanında iflas alacaklılarına ilişkin davalar henüz sonuçlanmamış olabilir. İşte bu durumlarda satış sonucu elde edilen paranın bekletilmesi iflas alacaklılarının zararına olur. Bu nedenle kanun bu durumlarda elde edilen paranın alacaklılara dağıtılabilmesi için geçici dağıtma imkanı getirmiştir. Bu çalışmada geçici dağıtma-kesin dağıtma kavramları, bunlar arasındaki farklar, geçici dağıtmanın şartları ve geçici dağıtmanın sonuçları üzerinde durulmuştur. Geçici dağıtma kararının sonuçlarına değinilirken, geçici dağıtma kararının alacaklılar toplanmasına etkisi, iflas masasına geç başvuran alacaklıların durumu irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İflas, Geçici dağıtma, Kesin dağıtma, Alacaklılar toplanması, Geç başvuran alacaklar, İflas tasfiyesi

ABSTRACT

In bankruptcy in liquidation, all seizable assets of insolvent detor are included in the liquidation. For this reason bankruptcy liquidation may last a long time. While the liquidation proceeding, although some of the goods in the bankruptcy estate are sold, some goods may not be sold yet. Besides cases against bankruptcy creditors may not yet be finalized. In these cases, holding money after sales causes disadvantage of bankruptcy creditors. Therefore, the law provides a rule for temporary payment of the money to the creditors. In this study, the concept of temporary payment and final payment, differences between these concepts, the conditions of temporary payment and the results of temporary payment is studied. While studying on the results of temporary payment, the effect of temporary payment decision on creditor's meeting and status of creditors who apply late to the trustees in bankruptcy is also examined.

Keywords: Bankruptcy, Temporary payment, Final payment, Creditor's meeting, Creditors who apply late, Bankruptcy liquidation.

* Doç. Dr., Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Anabilim Dalı, ibrahim.asik@marmara.edu.tr

GİRİŞ

İflas bir külli tasfiye usulüdür. İflasın küllilik özelliği bilhassa iki açıdan ortaya çıkmaktadır. İlk olarak iflas kararıyla müflisin haczi kabil bütün malvarlığı iflas masasına girer ve kural olarak bunların tamamı tasfiyeye dahil olur. İkincisi iflas kararı verildiğinde artık bu karardan sadece iflas talep eden ve iflas davası açan alacaklı değil, müflisten alacaklı olan herkes yararlanacaktır. İşte bu sebeplerle iflas tasfiyesi cüzi icra prosedürüne göre daha uzun süren bir süreçtir. İflas masasına dahil olan malvarlığı borçlu müflisin haczi kabil bütün malvarlığı olduğu için bunların tamamının satışının beklenmesi alacaklıları mağdur edebilecektir. Bu nedenle paranın dağıtılması bakımından kesin dağıtma ve geçici dağıtma olmak üzere iki çeşit dağıtma öngörülmüştür.

Geçici dağıtma imkanı getirilerek alacaklılara tasfiyenin sonunu beklemeden alacağının en azından bir kısmını elde etme imkanı verilmiştir. İşte bu çalışmada iflas tasfiyesinde geçici dağıtma ve geçici dağıtmanın ortaya çıkardığı sonuçlar üzerinde durulmuştur.

Öncelikle geçici dağıtma kavramı ve şartları üzerinde durulacak, daha sonra geçici dağıtmanın sonuçlarına değinilecektir. Geçici dağıtma üzerine özellikle kendisine kısmen veya tamamen ödeme yapılan alacaklıların alacaklılar toplanmasına katılıp katılamayacağı sorunu zaman zaman uygulamada tereddütlere yol açmaktadır. Çalışmamızda geçici dağıtmanın alacaklılar toplanmasına etkisi üzerinde de durulacaktır.

I. KESİN DAĞITMA – GEÇİCİ DAĞITMA KAVRAMI VE FARKLARI

İflas masasına dahil olan bütün malvarlığı paraya çevrilmiş ve alacaklar tahsil edilmişse, sıra cetvelinin kesinleşmesi üzerine hazırlanan ve kesinleşen pay cetveline göre yapılan dağıtma kesin dağıtma (m. 250) olarak adlandırılır.

Buna karşılık masaya dahil olan malvarlığının bir kısmı paraya çevrilmiş, bir kısmı paraya çevrilememişse malların tasfiyesinin uzama ihtimalini dikkate alan iflas idaresi, paraya çevrilmiş olan malların satış bedellerini alacaklılara dağıtabilir. Bu şekilde yapılan dağıtma geçici (muvakkat) dağıtma olarak adlandırılır¹. İflas tasfiyesi açısından bu durumlarda geçici dağıtma bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır². Geçici dağıtma, tasfiye süreci devam ederken sıra cetveline göre yapılan dağıtmayı ifade eder³.

1 **Kuru, Baki**, İcra ve İflas Hukuku C:4, Ankara 1997, s.3334; **Pekcanitez, Hakan/Atalay, Oğuz/Sungurtekin Özkan, Meral/Özkes, Muhammet**, İcra ve İflas Hukuku, İstanbul 2017, s.448; **Amonn, Kurt/Walther, Fridolin**, Grundriss des Schuldbetreibungs – und Konkursrechts, Bern 2008, s.442; **Muşul, Timuçin**, İcra ve İflas Hukuku C:II, Ankara 2013, s.1661-1662; **Arslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder/Taşpınar Ayvaz, Sema**, İcra ve İflas Hukuku, Ankara 2017, s.520; **Kuru, Baki**, İcra ve İflas Hukuk El Kitabı, İstanbul 2004, s.1164; **Bilgen, Mahmut**, İcra ve İflas Hukukunda Sıra Cetveli, Ankara 2014, s.961; **Deliduman, Seyithan**, İflas Tasfiyesinde Alacaklılar Toplanması, Ankara 2002, s.111.

2 **Amonn/Walther**, s.442.

3 **Nerlich, Jörg/Römermann, Vollker**, Insolvenzordnung Kommentar, München 2017, § 187, Rn. 5.

İflas tasfiyesinde geçici dağıtma yapma imkanı olduğu 252. maddenin birinci fıkrasından anlaşılmaktadır⁴. İcra ve İflas Kanunu geçici dağıtma için özel bir usul düzenlenmiştir. Bu nedenle kesin dağıtmaya ilişkin hükümler geçici dağıtmada da uygulama alanı bulur⁵. Aşağıda geçici dağıtmanın şartları incelenirken buna değinilecektir.

İcra ve İflas Kanunu 252. maddesinin birinci fıkrası “*İtiraz müddetinin bitmesinden sonra muvakkat dağıtmalar yapılabilir.*” şeklindedir. Burada kastedilen itiraz süresi, sıra cetveline itiraz ve şikayet süresidir⁶. Bir başka ifadeyle bu hükümde sadece itiraz süresinden söz edilmiş, şikayet süresinin geçmesi gerektiği belirtilmemiştir. Ancak 235. madde hükmü incelendiğinde esasen “itiraz” kavramıyla kanunun hem sıra cetveline karşı itiraz davasını hem de sıra cetveline karşı şikayeti kastettiği anlaşılmaktadır. Zira 235. maddenin madde başlığı “sıra cetveline itiraz ve neticeleri”dir. Maddenin ilk üç fıkrasında sıra cetveline karşı itiraz davası düzenlenmişken, dördüncü fıkrada sıra cetveline karşı şikayet düzenlenmiştir. Hatta dördüncü fıkra hükmü “*Ancak, itiraz alacağın esas veya miktarına taallük etmeyip yalnız sıraya dair ise şikayet yoluyla icra mahkemesine arz olunur.*” şeklindedir. Bir başka ifadeyle kanun, sıra cetveline karşı şikayet için de “itiraz” kavramını kullanmıştır.

İtiraz süresinin dolması üzerine sıra cetveline karşı itiraz davası açılmamış ve aynı zamanda sıra cetveline karşı şikayet yoluna başvurulmamışsa sıra cetveli kesinleşmiş olur ki bu durumda iflas masasındaki malların tamamı satılmışsa yapılacak olan dağıtma kesin dağıtma olur. Ancak sıra cetveline karşı şikayet yoluna başvurulmuş veya itiraz davası açılmışsa sıra cetveli henüz kesinleşmiş olmadığı için yapılacak dağıtma geçici dağıtma niteliğinde olacaktır. Zira sıra cetveline karşı şikayet veya itiraz davası sonrası sıra cetvelinde değişiklik meydana gelme ihtimali vardır. Bu noktada asıl olanın kesin dağıtma olduğunu, geçici dağıtmanın istisnai nitelikte olduğunu ve kural olarak sıra cetvelinin kesinleşmesi üzerine kesin dağıtma yapılabileceğini belirtmekte yarar vardır. Kanunun 247. maddesi hükmünden de bu anlaşılmaktadır. Bahse konu hüküm “*Satılan malların bedeli tahsil edilip alacaklıların sıra cetveli katilesince iflas idaresi paraların pay cetvelini ve son hesabını yapar.*” şeklindedir. Buna göre iflas masasına giren malların satışının yapılmış olması, ayrıca bu malların satış bedellerinin tahsil edilmiş olması gerekir. Bunun yanında sıra cetvelinin kesinleşmesi ve sıra cetveline göre pay cetvelinin⁷ hazırlanmış olması gerekir. Kural olarak sıra cetvelinin kesinleşmiş olması pay cetveli düzenlenmesinin ön koşuludur⁸.

İflas masasına giren malvarlığının tamamı satılmış olsa dahi henüz sıra cetveli kesinleşmemişse, örneğin sıra cetveline karşı itiraz davası açılmış ve bu davanın uzun sürme ihtimali varsa, bu durumda yapılacak dağıtma yine geçici dağıtma niteliğinde olacaktır.

4 Cüzi icrada geçici dağıtma imkanı 4949 sayılı Kanun’un 39. maddesiyle ile İcra ve İflas Kanunu’na eklenen 142/a maddesiyle getirilmiştir. Buna göre “*Sıra cetveline karşı 142 nci madde uyarınca şikâyet veya itiraz yapılmışsa, tebligatı alan ve sıra cetvelinde hak sahibi görünen her alacaklı, bir bankanın kesin teminat mektubunu dosyaya ibraz ederek payına düşen meblâğı tahsil edebilir.*”

5 **Üstündağ, Saim**, İflas Hukuku, İstanbul 2009, s.200.

6 **Pekcanitez/Atalay/Sungurtekin Özkan/Özekes**, s.447.

7 Pay cetveli, alacaklıların sıra cetveline göre alacağı iflas hissesini gösteren listedir.

8 **Üstündağ**, s.201.

İflas masasına giren malların bir kısmının satılıp bir kısmının henüz satılmamış olmasında farklı sebepler ortaya çıkabilir. Bir kısım malların satışı daha kolay nitelikte olabilir. Örneğin taşınır malların satışı, taşınmaz malların satışına göre genellikle daha kolay ve hızlı bir şekilde olacaktır. İflas masasına girmiş olan bir mal hakkında istihkak davası açılmış ve bu sebeple malın satışı dava sonuna kadar yapılamıyor olabilir.

İflasta mümkün olduğunca müflisin malvarlığının tasfiyesi sonucu, alacaklılar arasında adil bir paylaşım sağlanması amaçlanır⁹. Malların bir kısmının satılmış bir kısmının satılmamış olması durumunda satış sonucu elde edilen paranın bekletilmesinde kimsenin menfaati bulunmamaktadır. Bu paranın bir an önce alacaklılara dağıtılması alacaklıların menfaatine uygun olacaktır. Aynı zamanda iflas tasfiyesinin amacına da uygun olacaktır. Geçici dağıtma satış sonucu elde edilen paranın mümkün olduğunca kısa sürede iflas alacaklılarına ödenmesi imkanı sağlar¹⁰.

Özellikle uzun süren tasfiyelerde geçici dağıtma yapılması kaçınılmaz bir sonuç olarak ortaya çıkmaktadır. Zira aksi durum bizzat alacaklıların da ödeme güçlüğüne düşmesi sonucunu ortaya çıkarabilecektir¹¹.

Kesin dağıtma yapılabilmesi için iflas masasına giren mal ve hakların tamamının paraya çevrilmiş ve sıra cetvelinin kesinleşmiş olması gerekir (m.247). Buna karşılık geçici dağıtma yapılması için sıra cetvelinin kesinleşmiş olması gerekmez.

II. GEÇİCİ DAĞITMANIN ŞARTLARI

I. Geçici Dağıtma Kararı

İcra ve İflas Kanunu 252. maddesinin birinci fıkrası itiraz süresinin geçmesi üzerine geçici dağıtmanın yapılabileceğini belirtmiştir. Kanunda geçici dağıtma kararının hangi organ tarafından alınacağına ilişkin düzenleme bulunmamaktadır.

Geçici dağıtma kararını kural olarak ikinci alacaklılar toplanmasının vereceği, ancak iflas idaresinin de geçici dağıtma kararı verebileceği genel olarak kabul edilmektedir¹².

Üstündağ ise, geçici dağıtma yapıp yapmamanın iflas idaresinin takdirine bağlı olduğunu belirtmiş¹³, ancak ikinci alacaklılar toplanmasının görevlerini sayarken geçici dağıtma yapılmasına karar verilmesi de belirtilmiştir¹⁴.

9 **Deren Yıldırım, Nevhis**, İflasın Hukuki Mahiyeti, İÜHF C. LIV (1994), (s.331-346), s.331.

10 **Kirchhof, Hans-Peter/Eidenmüller, Horst/Stürner, Rolf**, Münchener Kommentar zur Insolvenzordnung, München 2013, § 187 Rn.3.

11 **Yıldırım, Mehmet Kamil/Deren-Yıldırım, Nevhis**, İcra ve İflas Hukuku, İstanbul 2015, s.479.

12 **Kuru**, C:4, s.3334; **Postacıoğlu, İlhan E.**, İflas Hukuku Dersleri C:I İflas, İstanbul 1978, s.199; **Kuru**, El Kitabı, s.1164; **Kuru, Baki**, İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı, Ankara 2017, s.473; **Yılmaz, Ejder**, İflas İdaresi, Ankara 1976, s.155; **Yıldırım/Deren-Yıldırım**, s.479; **Berkin, Necmeddin M.**, İflas Hukuku, İstanbul 1972, s.379; **Deliduman**, s.111.

13 **Üstündağ**, s.201.

14 **Üstündağ**, s.183.

İsviçre hukukunda geçici dağıtma kararı verilmesinin iflas idaresinin yetkisinde olduğu, ancak iflas idaresinin geçici dağıtma kararı verebilmesi yanında alacaklılar toplanmasında da geçici dağıtma kararı verilebileceği kabul edilmektedir¹⁵. Nitekim İsviçre Federal İcra ve İflas Kanunu'nun 237. maddesinin üçüncü fıkrası iflas idaresinin görevlerini sayarken alacaklılar toplanmasında aksi kararlaştırılmamışsa iflas idaresinin geçici dağıtma kararı verebileceğini belirtmektedir (m. 237/3-b.5).

Alman hukukunda geçici dağıtma kararını iflas (aciz) idaresi¹⁶ vermektedir¹⁷. Ancak bunun yanında kanunda, geçici dağıtma için iflas (aciz) idaresinin teklifi üzerine alacaklılar komitesinin¹⁸ ödenecek kısmı belirleyeceğine (InsO § 195) ve her dağıtma için (geçici-kesin)

15 **Amonn/Walther**, s.442; **Jaeger, Carl/Walder, Hans Ulrich/Kull, M. Thomas/Kottmann, Martin**, Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs, Zürich 1997/99, s.533.

16 Alman hukukunda 01.01.1999 tarihinde yürürlüğe giren Aciz Kanunu (Insolvenzordnung) ile külli tasfiye usulünde önemli değişiklikler yapılmıştır. 01.01.1999 tarihinde Aciz Kanunu'nun (Insolvenzordnung) yürürlüğe girmesiyle o güne kadar yürürlükte olan İflas Kanunu (Konkursordnung), Konkordato Kanunu (Vergleichsordnung) ve Külli İcra Kanunu (Gesamtvollstreckungsordnung) yürürlükten kaldırılmıştır. Bu kanun iyileşme ümidi olan borçlunun iyileştirilmesi, bu mümkün olmaz ise malvarlığının tasfiyesini öngörmektedir. İşte bu her iki durumu da ifade etmek üzere insolvenz kavramı kullanılmıştır [Bu konuda ayrıntılı bilgi için bkz.: **Stallmann, Christian**, Yeni (Alman) Acz Hukukuna Giriş, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 1996, C:45, S:1-4, (s.413-426), s.413 vd., (çeviren:Tercan, Erdal)]. Aciz prosedürü, alacaklılardan birisinin veya borçlunun başvurusu üzerine başlar. Şartları inceleyecek olan mahkeme geçici iflas (aciz) idaresi (vorläufige Insolvenzverwalter) atayabilir (**Stallmann**, s.418). Geçici iflas (aciz) idaresi, borçlunun malvarlığını teminat altına almak, işletmeyi aciz prosedürü açılıncaya kadar devam ettirmek ve iyileştirme imkanlarının olup olmadığını araştırmakla görevlidir (**Stallmann**, s.421). Mahkeme aciz prosedürü için gerekli şartların mevcut olduğunu tespit ederse aciz prosedürünün açılmasına karar verir ve iflas (aciz) idaresi (Insolvenzverwalter) görevlendirir. İflas (aciz) idaresi, aciz tasfiyesinin merkezi organlarından birisidir (**Bork, Reinhard**, Einführung in das Insolvenzrecht, 7. Auflage, Tübingen 2014, Rn. 60; **Andres, Dirk/ Leithaus, Rolf/ Dahl, Michael**, Insolvenzordnung Kommentar, München 2014, InsO § 56 Rn. 1). Alman hukukunda aciz tasfiyesini iflas (aciz) idaresi gerçekleştirir tasfiyenin başarısı büyük ölçüde iflas (aciz) idaresine bağlıdır. Aciz tasfiyesinin açılması ile birlikte borçlunun aciz masasına ait malvarlığı üzerindeki idare ve tasarruf yetkisi iflas (aciz) idaresine geçer (InsO § 80/1) (**Nerlich/Römermann**, § 56 bis 79, Rn. 3). Aciz idaresi devraldığı bu idare ve tasarruf yetkisine istinaden masa malvarlığını güvence altına alma, idare etme, satma ve nihai olarak paylaştırma hususunda kapsamlı bir yetki ve yükümlülük sahibidir (**Andres/Leithaus/Dahl**, InsO § 56, Rn. 1). İflas (aciz) idaresi, aciz mahkemesi tarafından seçilir, denetlenir ve kişisel sorumluluğu haizdir (InsO § 60). Aciz prosedürünün açılmasına karar verilmesi ile birlikte aciz mahkemesi bir iflas (aciz) idaresi tayin eder (InsO § 27/1). Diğer bir ifade ile iflas (aciz) idaresinin tayini aciz prosedürünün açılması kararının içerisinde yer alır. Alman Aciz Kanunu'nun iflas (aciz) idaresinin seçimini düzenleyen 56. maddesi uyarınca, somut olaya uygun, özellikle ticari işlerde tecrübeye sahip, alacaklılar ve borçludan bağımsız hareket eden gerçek kişiler iflas (aciz) idaresine seçilebilirler. İflas (aciz) idaresi ilk önce müflisin aktif ve pasif malvarlığını genel olarak tespit eder (**Bork**, Rn. 61). İflas (aciz) idaresi bu çerçevede iflas masasına ait malvarlığını gösteren bir liste hazırlar (InsO § 151). İflas (aciz) idaresi, borçlunun defterlerinden ve ticari belgelerinden, borçluya ait diğer bilgilerden, alacakların bildirilmesinden veya diğer şekilde tespit ettiği borçlunun bütün alacaklılarının yer aldığı bir liste düzenler (InsO § 152/1). İflas (aciz) idaresi bunların yanında masa malvarlığına ilişkin bir tablo hazırlar (InsO § 153). İflas (aciz) idaresi, aciz mahkemesi tarafından aciz prosedürünün açılması kararı ile birlikte tayin edilen sürede (InsO § 29/1, Nr. 1) alacaklılar toplanmasını müflisin ekonomik durumu hakkında bilgilendirir. Alacaklılar toplanması aksine karar vermemişse iflas (aciz) idaresi tayin edilen bu süreden sonra, gecikmeksizin masaya ait malvarlığının satışına başlamalıdır (InsO § 159).

17 **Jaurnig, Othmar**, Zwangsvollstreckungs – und Insolvenzrecht, München 1999, s.271; **Münchener Kommentar**, InsO § 187, Rn.8.

18 Alacaklılar komitesi (Gläubigerausschuss), Alman ve İsviçre hukukunda bulunan ancak Türk hukukunda bulunmayan bir iflas organıdır. İki hukuk sisteminde de atanması zorunlu olmayan ihtiyari bir organdır (İsviçre İİK m.237/3; InsO § 67-68). Alacaklılar komitesi (Gläubigerausschuss), alacaklılar toplanmasından (Gläubigerversammlung), farklı bir organdır. Alacaklılar toplanması büyüklüğünden ve aynı zamanda temsil

alacaklılar komitesinin onayının alınması gerektiğine ilişkin düzenleme bulunmaktadır. Ancak alacaklılar komitesinin onay yetkisi bir dağıtımın yapılmasının gerekip gerekmediği ile sınırlıdır¹⁹. Alacaklılar komitesi bulunmaması halinde ise bu konuda iflas (aciz) idaresi karar verecektir (InsO § 195). Alacaklılar komitesinin bulunması halinde her geçici dağıtımdan önce onayının alınması gerekeceği, ilk dağıtma için alınan onayın sonrakileri kapsamayacağı belirtilmiştir (InsO § 187/3)²⁰. Ancak Alman Aciz Kanunu'nun 187. paragrafının üçüncü fıkrası hükmünün bir düzen hükmü olduğu alacaklılar komitesinin onayı olmaksızın yapılan geçici, nihai veya tamamlayıcı dağıtımın yine de geçerli olacağı kabul edilmektedir²¹. Bunun yanında alacaklılar komitesinin onay vermiş olması iflas (aciz) idaresine dağıtım yapma yükümlülüğünü getirmez²².

Kanaatimizce hukukumuz açısından iflas idaresinin geçici dağıtma kararı vermesi mümkündür²³. Zira iflas idaresinin görevlerini düzenleyen 226.madde “*İdare masanın menfaatlerini gözetmek ve tasfiyeyi yapmakla mükelleftir.*” hükmüne yer vermiştir. Geçici ve kesin dağıtma tasfiyenin bir parçası olduğu için iflas idaresinin bu işlemleri yapması görevi içindedir. Buna göre iflas masasına giren malların satışı yapıp satış bedelleri tahsil edildikten sonra kanundaki şartlara göre kesin dağıtma yapılması için ayrıca alacaklılar toplanmasının karar vermesine gerek olmadığı²⁴ gibi şartları oluştuğunda geçici dağıtma yapılabilmesi için de alacaklılar toplanmasının karar almasına gerek yoktur. İflas idaresi kanunda öngörülen şartlar çerçevesinde geçici dağıtma kararı verebilir. Ancak bu konuda alacaklılar toplanmasının karar almasına bir engel bulunmamaktadır. Zira ikinci alacaklılar toplanması iflas tasfiyesinde en yetkili organdır²⁵. Dolayısıyla kanunda belirtilen şartlar çerçevesinde alacaklıların geçici dağıtma kararı almasına hiçbir engel bulunmamaktadır.

edilen menfaatlerin farklılığından dolayı göreceli olarak hantal bir yapıya sahiptir. Bu sebeple aciz mahkemesi ve alacaklılar toplanması bir alacaklılar komitesi tayin edebilirler (Bork, Rn. 91). Aciz mahkemesi birinci alacaklılar toplanmasından önce alacaklılar komitesi seçebilir (InsO § 67/1). Bununla birlikte alacaklılar toplanması da alacaklılar komitesinin tayin edilip edilmemesi gerektiğine karar verebilir (InsO § 68/1, c. 1). Aciz mahkemesinin alacaklılar komitesi tayin etmesi halinde, alacaklılar toplanması, komitenin görevde kalıp kalmayacağına karar verebilecektir (InsO § 68/1). Alacaklılar toplanması, aciz mahkemesi tarafından tayin edilen üyeleri görevden alabilir ve başka üyeler veya ek üyeler seçebilir (InsO § 68/2). Alacaklılar komitesi, tasfiyenin idaresine ilişkin olarak iflas (aciz) idaresine yardımcı olmak ve onu denetlemekle görevlidir (InsO § 69). Oy çokluğu ile karar veren (InsO § 72) ve üyeleri bütün alacaklılara karşı sorumlu olan (InsO § 71) alacaklılar komitesi, talimat yetkisine sahip değildir. Özellikle iflas (aciz) idaresinin aldığı önemli tedbirler alacaklılar komitesinin onayına ihtiyaç duyar (InsO § 158 vd.) (Bork, Rn. 92). Alacaklılar komitesi tasfiyeye ilişkin defterleri ve ticari evrakı incelemek ve para işlemleri ile para mevcudunu kontrol etmekle yükümlüdür (InsO § 69).

19 Münchener Kommentar, InsO § 187 Rn.12.

20 Nerlich/Römermann, § 187, Rn. 12; Uhlenbruck, Wilhelm/Hirte, Heribert/Vallender, Heinz, Insolvenzordnung Kommentar, München 2015, § 187, Rn.15. Bu düzenleme hem geçici dağıtımlar hem de kesin dağıtım bakımından geçerlidir. Geçici dağıtım ve kesin dağıtım açısından bu şekilde karar alındıktan sonra hem geçici dağıtım hem de kesin dağıtım iflas (aciz) idaresi icra edecektir. Bkz. InsO § 187/3.

21 Münchener Kommentar, § 187 Rn. 22; Uhlenbruck/Hirte/Vallender, § 187, Rn. 17.

22 Uhlenbruck/Hirte/Vallender, § 187, Rn. 18.

23 Yargıtay da bir kararında şu ifadelerle buna işaret etmiştir: “... İcra ve İflas Kanunu'nun 252. maddesi uyarınca iflas idaresi alacaklılara geçici dağıtımlar yapabilir...” 19. Hukuk Dairesi 2009/3814, 2009/3506, 22.04.2009 : kararara.com, Erişim Tarihi: 25.03.2018.

24 Yılmaz, İflas İdaresi, s.154.

25 Erdönmez, Güray, İflasta Alacaklılar Toplanmasının Yetkileri, İstanbul 2005, s.88, 234; Deliduman, s.42.

İşte böyle bir durumda, yani alacaklılar toplanmasında geçici dağıtma kararı alınmışsa iflas idaresinin bu kararı uygulaması gerekecektir. Alacaklılar toplanmasında karar alınması üzerine iflas idaresinin bu konuda bir takdir yetkisi kalmamakta, bu kararı uygulaması gerekmektedir. Geçici dağıtma kararı alınması ikinci alacaklılar toplanmasının yetkisi dâhilindedir. Kanaatimizce birinci alacaklılar toplanması geçici dağıtma kararı alamaz. Her şeyden önce birinci alacaklılar toplanmasının karar alabileceği konular sınırlı niteliktedir²⁶. Bunun yanı sıra kural olarak birinci alacaklılar toplanması ikinci alacaklılar toplanmasına göre sınırlı yetkilere sahiptir²⁷. Birinci alacaklılar toplanmasında acele işlere ilişkin kararlar alınacaktır (m. 224). Kural olarak iflas masasına giren malların satışına ilişkin karar alınmaz, iflas masasına giren malların satışı ikinci alacaklılar toplanmasından sonra yapılabilir. İstisnaen acele satışlar bakımından birinci alacaklılar toplanmasında karar alınması ve buna bağlı olarak ikinci alacaklılar toplanmasından önce satış yapılması mümkündür (m.229).

Birinci alacaklılar toplanmasının geçici dağıtma kararı alması ve bunun üzerine dağıtım yapılması iflasta alacaklılar arasında eşit muamele yapılması ilkesine de aykırı olur. Zira iflas dairesi adi tasfiye ilanı ile alacaklıları birinci alacaklılar toplantısına çağırırken alacaklılara da alacağını bildirmesi için bir aylık süre verecektir. Adi tasfiyenin ilanından itibaren on gün içinde ise birinci alacaklılar toplanması yapılacaktır. Dolayısıyla birinci alacaklılar toplantısı yapılırken henüz alacaklılara alacağını bildirmesi için verilen süre geçmemiş olacaktır. İşte bu aşamada geçici dağıtma kararı alınması ve kanunen geçici dağıtma kararı alındıktan sonra başvuran alacaklılara bu geçici dağıtmadan pay verilememesi sebebiyle birinci alacaklılar toplanmasında geçici dağıtma kararı alınması doğru değildir.

Acaba bu durumda acele satışlardan elde edilen paraların geçici dağıtma kapsamında paylaşılması mümkün müdür? İflas idaresinin ikinci alacaklılar toplanmasından önce de geçici dağıtma kararı alabileceği belirtilmiştir²⁸.

Kanaatimizde de iflas idaresinin sıra cetvelini hazırlaması ve sıra cetveline karşı itiraz ve şikayet süresinin geçmesi üzerine (m. 252/1) geçici dağıtma kararı vermesine bir engel bulunmamaktadır. Çünkü kanun, geçici dağıtma koşulu olarak sıra cetvelinin düzenlenmesini ve itiraz süresinin geçmesini öngörmüştür. Buna karşılık ikinci alacaklılar toplanmasının yapılması geçici dağıtma için bir koşul olarak kabul edilemez. Sıra cetveline karşı itiraz davası, sıra cetvelinin ilanından itibaren onbeş gün içinde açılır (m. 234/1). İflas idaresi sıra cetvelinin ilanı ile birlikte alacaklıları ikinci alacaklılar toplanması için davet eder. İlanın, en az yirmi gün önce yapılması gerekir (m. 237/1-2). Sıra cetveline karşı itiraz süresinin başlangıcı ile alacaklıları toplantıya çağırma aynı ilanla yapıldığına göre arada en az beş günlük bir zaman farkı vardır. Bu zaman farkının daha fazla olması da mümkündür. Çünkü kanun ilanın en az yirmi gün önce yapılmasını emretmektedir.

26 Hatta birinci alacaklılar toplanmasının geçici karakterli olduğu ifade edilmektedir. **Deliduman**, s.58; **Erdönmez**, s.133

27 **Erdönmez**, s.53.

28 **Kuru**, C:4, s.3334; **Bilgen**, s.961.

Dolayısıyla ikinci alacaklılar toplanması yapılmadan geçici dağıtma kararı verilmesine bir engel bulunmamaktadır.

Ancak acele satış kararı alınmış olsa da birinci alacaklılar toplantısında geçici dağıtma kararı alınmaması gerekir. Her şeyden önce birinci alacaklılar toplanması acele işlere ilişkin kararları alacaktır. Geçici dağıtmanın bu nitelikte bir karar olduğu söylenemez. Bunun yanında geçici dağıtma yapılabilmesi için sıra cetvelinin düzenlenmiş olması ve itiraz süresinin geçmiş olması gerekir (m. 252/1). Sıra cetvelinin düzenlenebilmesi için adi tasfiyenin başladığının ilan edilmesi, alacaklılara alacağını bildirmesi için bir aylık süre verilmesi ve bu bir aylık sürenin geçmesi gerekir. Bu süre geçmeden sıra cetveli düzenlenmesi mümkün değildir. Kanunumuz 252. maddesinde açıkça sıra cetveline itiraz süresinin geçmesinden sonra geçici dağıtmanın yapılabileceğini belirtmiştir. Dolayısıyla sıra cetveli düzenlenmeden ve sıra cetveline karşı itiraz süresi geçmeden geçici dağıtma yapılması mümkün olmadığına göre birinci alacaklılar toplanmasında geçici dağıtma kararı verilmesi, acele bir karar olarak nitelendirilmez, bu konudaki karar alacaklılara bırakılmak isteniyorsa ikinci alacaklılar toplanmasının karar vermesi daha doğru olur.

Geçici dağıtma şartları çerçevesinde iflas alacaklılarının iflas idaresinden geçici dağıtma yapılmasını talep etmesi mümkündür. Alacaklıların bu konudaki talebi iflas idaresi tarafından reddedilir veya cevapsız bırakılırsa alacaklıların şikayet yoluna başvurması mümkündür²⁹. Talebin reddedilmesi halinde hakkın yerine getirilmemesi, buna karşılık talebin cevapsız bırakılması halinde bir hakkın sürüncemede bırakılması söz konusu olur ki iki durumda da süresiz şikayet yoluna başvurulması mümkündür.

2. Yeterli Bir Meblağın Bulunması

İflas tasfiyesinde iflas alacaklarından önce masa borçlarının ödenmesi gerekir (m.248). Masa borçları ödenmeden iflas alacaklılarına ödeme yapılması mümkün değildir. Geçici dağıtma ise iflas alacaklılarına yapılan dağıtmayı ifade ettiği için masa borçlarının çıkarılmasından sonra iflas alacaklılarına bir para kalması mümkün değilse geçici dağıtma yapılamayacaktır. Masa borçları çıkarıldıktan sonra iflas alacaklılarına yeterli (geçici dağıtmaya değer) bir meblağ kalmışsa geçici dağıtma yapılması mümkün olacaktır³⁰, aksi takdirde geçici dağıtma yapılmasına değmez. Zira geçici dağıtmanın da ayrıca masrafı olacaktır³¹.

Yeterli meblağ kalıp kalmadığı somut tasfiyenin özellikleri dikkate alınarak geçici dağıtmayı yapan iflas idaresi tarafından belirlenmelidir. Bu durumda toplam iflas alacaklıların alacak miktarı, iflas masasındaki diğer mal ve hakların satışının ne kadar sürebileceği ve geçici dağıtma ile ilgili giderler dikkate alınarak karar verilmelidir. Zira bir tasfiye açısından toplam borç miktarı ve iflas masasında bulunan malların değeri dikkate alındığında çok düşük kabul edilebilecek meblağ, başka bir iflas tasfiyesi açısından makul kabul edilebilecektir.

29 **Kuru**, C:4, s.3334; **Postacıoğlu**, s.199; **Kuru**, El Kitabı, s.1164.

30 **Nerlich/Römermann**, § 187, Rn. 9.

31 **Jauernig**, s.271.

Alman Aciz Kanunu'nda geçici dağıtmayı düzenleyen 187. paragrafta masada yeterli meblağın bulunması halinde geçici dağıtma yapılabileceği ifade edilmiştir, ancak bu miktarın ne olduğuna ilişkin bir açıklık bulunmamaktadır. Yeterli miktar kavramını iflas (aciz) idaresi yorumlayacak, yeterli miktarın olup olmadığına karar verecektir. Bunu yaparken iflas tasfiyesindeki malvarlığı durumunun zamansal ve ekonomik varlığını dikkate alarak geçici dağıtımın anlamlı olup olmadığına karar verir³². Makul ölçüde bir miktarın dağıtılması mümkünse bu meblağ düşük de olsa geçici dağıtmanın yapılması gerektiği ifade edilmiştir. Çünkü dağıtımda adalet ilkesi iflas tasfiyesinde elde edilen mevcut paranın mümkün olan en erken zamanda ödemesini gerektirir³³. İflas masasına girmiş olan meblağ ciddi bir miktarda değilse, elde edilen bu paraya tasfiye sürecinin yürütülmesi için gereksinim varsa geçici dağıtma yapılmayacaktır³⁴. Bununla beraber özellikle geçici dağıtma ile ilgili maliyetler, alacaklılara ödenecek kısımlarla makul ölçüde orantılı olmalıdır³⁵.

3. Sıra Cetveli Ve Geçici Pay Cetveli Hazırlanması

Geçici dağıtma da sıra cetveline göre yapılır³⁶. Bu nedenle geçici dağıtma yapabilmek için öncelikle sıra cetvelinin düzenlenmiş olması gerekir³⁷. Nitekim 252. madde hükmünden bunun anlaşılması mümkündür. Zira bu hükümde sıra cetveline karşı başvuru süresinin (itiraz müddeti) geçmesi üzerine geçici dağıtma yapılabileceği ifade edilmektedir.

Geçici dağıtma yapılabilmesi için sıra cetvelinin kesinleşmesinin gerekip gerekmediği konusunda farklı görüşler ileri sürülmüştür³⁸. Bir görüşe göre, geçici dağıtma için sıra cetvelinin yapılmış ve kesinleşmiş olması gerekir³⁹.

Diğer görüşe göre ise, geçici dağıtma yapılabilmesi için sıra cetvelinin kesinleşmiş olması şart değildir. Bir başka ifadeyle sıra cetvelinin ilanı üzerine sıra cetveline karşı itiraz davası açılmışsa geçici dağıtma yapılabilmesi için bu davanın sonuçlanmasını beklemeye gerek yoktur⁴⁰.

32 **Münchener Kommentar**, § 187 Rn.8.

33 **Nerlich/Römermann**, § 187, Rn. 9.

34 **Uhlenbruck/Hirte/Vallender**, § 187, Rn.7.

35 **Uhlenbruck/Hirte/Vallender**, § 187, Rn.7, 11; **Münchener Kommentar**, § 187 Rn.8.

36 **Üstündağ**, s.201; **Jaeger/Walder/Kull/Kottmann**, s.533; **Uhlenbruck/Hirte/Vallender**, § 187, Rn.6; **Muşul**, C:II, s.1662.

37 **Kuru**, Ders Kitabı, s.472.

38 Geçici dağıtma açısından görüş farklılığı olmakla birlikte kesin dağıtmaya ilişkin açık hüküm bulunması sebebiyle bir tereddüde mahal bulunmamaktadır. İİK m.247 "Satılan malların bedeli tahsil edilip alacaklıların sıra cetveli katılesince iflas idaresi paraların pay cetvelini ve son hesabını yapar." şeklindedir. Dolayısıyla kanunda açıkça belirtilmiş olan haller hariç kesin dağıtma için sıra cetvelinin kesinleşmesi gerekir. Bu konuda bkz.: **Deynekli, Adnan**, Sıra Cetveli İle İlgili Sorunlar, Bankacılar Dergisi, Sayı:67, Aralık 2008 (s.28-69), s.68.

39 **Pekcantez/Atalay/Sungurtekin Özkan/Özekes**, s.448.

40 **Postacıoğlu**, s.199; **Üstündağ**, s.201; **Berkin**, s.379; **Kuru**, C:4, s.3334; **Arslan/Yılmaz/Taşpınar Ayvaz**, s.521; **Kuru**, El Kitabı, s.1164; **Bilgen**, s.611; **Kuru**, Ders Kitabı, s.473.

Yargıtay da bir kararında sıra cetvelinin kesinleşmesinin gerekmediğine işaret etmiştir: “ ... *Pay cetveli kesinleşmiş sıra cetveli esas alınarak düzenlenir; sıra cetveli henüz kesinleşmemişse ihtilaflı alacaklar için gerekli pay, ilgisine ödenmeksizin ayrılır. ...*⁴¹”

Kanaatimizde de geçici dağıtma yapılabilmesi için sıra cetvelinin kesinleşmesi gerekmemektedir. Zira 252. maddenin ikinci fıkrası itiraz süresinin bitmesinden sonra geçici dağıtmaların yapılabileceğini ifade etmektedir, sıra cetvelinin kesinleşmesi gerektiği belirtilmemiştir. İtiraz süresinin bitmesi ile sıra cetvelinin kesinleşmesi aynı anlama gelmemektedir. Çünkü itiraz süresi içinde sıra cetveline karşı itiraz davası açılırsa süre geçmiş olmasına rağmen sıra cetveli henüz kesinleşmemiştir. Ancak itiraz süresi içinde sıra cetveline karşı herhangi bir dava açılmazsa (aynı zamanda şikayet de söz konusu değilse) işte o zaman sıra cetveli kesinleşmiş olur. Bu durumda da sıra cetveli kesinleşmiş ama iflas masasındaki mallardan bir kısmı henüz daha satılamamışsa işte o zaman yine geçici dağıtmadan söz etmek mümkün olabilir. Buna karşılık sıra cetveli kesinleşmiş ve iflas masasındaki mal ve alacakların tamamı da paraya çevrilmişse o zaman zaten kesin dağıtma yapılacaktır.

Geçici dağıtma yapılabilmesi için sıra cetvelinin kesinleşmesi gerektiğinin kabulü halinde 252. maddenin ikinci fıkrası anlamsız hale gelirdi. Bahse konu hüküm şu şekildedir: “*İtiraz üzerine mahkemece henüz intaç edilmemiş bulunan ihtilaflı alacaklar için pay ayrılıp 250 nci madde hükmü dairesinde muhafaza edilir.*” Bu hüküm incelendiğinde henüz sıra cetvelinin kesinleşmediği, bir başka ifadeyle hükmün sıra cetvelinin kesinleşmeme ihtimalini düzenlediği anlaşılmaktadır. Zira henüz sonuçlandırılmamış ihtilaflı alacaklardan söz edilmektedir. Sıra cetveli kesinleşmiş olsa idi zaten ihtilaflı alaktan söz edilmesi mümkün olmazdı.

Bunun yanında geçici dağıtma yapılabilmesi için sıra cetveline uygun şekilde bir pay cetveli hazırlanması gerekir⁴². Pay cetvelinde alacaklılara ödenecek paylar gösterilir. Dolayısıyla pay cetveli düzenlenmeden geçici dağıtma yapılması da mümkün olmayacaktır. Hazırlanan pay cetveli, sıra cetveli kesinleşmeden hazırlanmışsa geçici pay cetveli olarak nitelendirilmesi daha uygun olur⁴³. Zira sıra cetvelinde değişiklik olursa pay cetvelinin de buna göre düzeltilmesi gerekir.

Pay cetveline ilişkin hükümlerin geçici pay cetveli açısından da uygulanması gerekir. Bir başka ifadeyle kanunda kesin dağıtma için öngörülen 249 ve 250. maddenin geçici dağıtmalar için de uygulanması gerekir⁴⁴. Dolayısıyla geçici pay cetveli iflas dairesine bırakılır ve orada on gün kalır.

41 19. HD E. 2005/8406, K. 2005/12565, T. 15.12.2005: Kazancı İçtihat Bilgi Bankası. Erişim: 08.04.2018

42 **Amonn/Walther**, s.443; **Üstündağ**, s.201; **Arslan/Yılmaz/Taşpınar Ayvaz**, s.521; **Pekcanitez/Atalay/ Sungurtekin Özkan/Özkes**, s.448; **Belgesay, Mustafa Reşit**, İcra ve İflas Kanunu Şerhi, C:2, İstanbul 1955, s.443.

43 Geçici dağıtma için hazırlanan pay cetveli doktrinde de genel olarak geçici pay cetveli olarak adlandırmıştır. **Yılmaz**, İflas İdaresi, s.155; **Üstündağ**, s.201; **Arslan/Yılmaz/Taşpınar Ayvaz**, s.521; **Pekcanitez/Atalay/Sungurtekin Özkan/Özkes**, s.448. Yargıtay bunu “geçici dağıtım pay cetveli” olarak adlandırmaktadır. 19.HD 22.04.2009, 2009/3814, 2009/3506 : **Bilgen**, s.614.

44 **Üstündağ**, s.201.

İflas idaresince bırakılma keyfiyeti ve payının miktarı her alacaklıya bildirilir (m. 249). Geçici pay cetveline karşı şikâyet yoluna başvurulması mümkündür⁴⁵ (m. 250).

Kanunun 250. maddesinden (kesin dağıtma açısından) pay cetveline karşı yapılan şikâyetin sonuçlanmış, dolayısıyla pay cetvelinin kesinleşmiş olmasının gerekmediği anlaşılmaktadır. Zira bahse konu hüküm “*Şikâyet vaki olmuşsa, dağıtım bu şikâyet üzerine verilecek kararın dağıtımına etkili olabileceği oranda ertelenebilir.*” şeklindedir. Buna göre pay cetveline karşı şikâyet yoluna başvurulmuş olsa dahi bunun sonucu beklenmeden kesin dağıtım yapılabilir. Kesin dağıtımda pay cetvelinin kesinleşmesi zorunluluğu olmadığına göre geçici dağıtımda evleviyetle geçici pay cetvelinin kesinleşmesi gerekmez⁴⁶. Zira geçici dağıtımdan sonra sıra cetveli ve dolayısıyla pay cetvelinde bir değişiklik olursa kesin dağıtmaya göre bunun telafisi daha kolay olabilecektir.

Sözünü ettiğimiz 250. madde hükmünden pay cetveline karşı yapılan şikâyet üzerine verilecek kararın dağıtımına etki etme ihtimali varsa bu oranda dağıtımın ertelenebileceği belirtilmiştir. Ancak bu kararı hangi organın vereceği belirtilmemiştir. Bu konuda iflas idaresinin veya icra mahkemesinin karar verme ihtimali akla gelebilir. Zira birisi dağıtmayı yapacak organdır, diğeri de pay cetveline karşı yapılan şikâyeti inceleyecek mahkemedir. Kanaatimizce bu konudaki kararı icra mahkemesi verecektir. Çünkü bu karar verilirken şikâyet üzerine verilecek kararın dağıtımına etkisinin olup olmayacağı incelenecektir. Şikâyeti inceleyip karar verecek olan icra mahkemesi olduğuna göre bu konuda verilecek kararının dağıtmaya etkisinin olma ihtimalini de icra mahkemesinin incelenmesi daha doğru olur. İcra mahkemesi bu konudaki incelemesini yaparken yaklaşık ispat ölçüsü yeterli olacaktır. Şikâyet üzerine bu konuda karar verilmesi için tam ispat aranması zaten kendi içinde bir çelişki oluşturur. Çünkü inceleme konusu şikâyette tam ispat aranırsa mahkeme şikâyet hakkında nihai kararını verecektir. Oysa bu aşamada geçici bir karar verilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Şunu da belirtmek gerekir ki, sıra cetveli ve buna uygun olarak hazırlanan pay cetveli kesinleşmiş olsa dahi iflas masasına giren malvarlığının bir kısmı henüz daha satılmamışsa bu durumda dağıtım kararı alınmışsa yine geçici dağıtımdan söz edilecektir.

4. Teminat Gerekmemesi

Geçici dağıtım kararı üzerine kendisine ödeme yapılacak olan alacaklıların teminat yatırması gerekmez. Bu yönüyle iflastaki geçici dağıtım cüzi icradaki geçici dağıtımdan farklıdır. Zira cüzi icrada geçici dağıtım kararı verilirse sıra cetvelinde hak sahibi görünen her alacaklı, bir bankanın kesin teminat mektubunu dosyaya ibraz ederek payına düşen meblâğı tahsil edebilir (m.142/a).

45 Üstündağ, s.201; Jaeger/Walder/Kull/Kottmann, s.533.

46 İcra ve İflas Kanunu'nun 250. maddesinde 4949 sayılı Kanun ile değişiklik yapılmadan önce madde hükmü “*Yukarıdaki maddede yazılı bırakılma müddeti bittikten ve şikâyet vaki olmuşsa halledildikten sonra idare paraları dağıtmaya başlar,*” şeklindeydi. 4949 sayılı Kanun'un 57. maddesiyle İİK m. 250'de değişiklik yapılmış ve bu günkü hüküm getirilmiştir. 250. maddedeki bu değişiklikten önce kesin dağıtım için pay cetvelinin kesinleşmesi gerektiği maddeden anlaşılmaktaydı. Bundan hareketle geçici dağıtım için de pay cetvelinin kesinleşmesi gerektiği kabul edilmekteydi. Bkz.: **Kuru**, C:4 s.3335; **Yılmaz**, İflas İdaresi, s.155.

Oysa iflas tasfiyesinde geçici dağıtmayı düzenleyen 252. maddede, cüzi icradaki geçici dağıtmadan farklı olarak teminat aranmamıştır. Buna karşılık 252. maddenin ikinci fıkrasında buna ilişkin bir önlem getirilmiştir. Bahse konu hüküm şu şekildedir: “İtiraz üzerine mahkemece henüz intaç edilmemiş bulunan ihtilaflı alacaklar için pay ayrılıp 250 nci madde hükmü dairesinde muhafaza edilir.” Bu hükümden anlaşılacağı üzere geçici dağıtma kararı alınmış ve alacaklılara ödeme yapılıyor olsa bile alacağı ihtilaflı olan alacaklılara ödeme yapılmayacak, bu alacaklıların payına düşen meblağ 250. maddeye göre muhafaza altına alınacaktır. 250. maddede taliki şarta bağlı alacaklar veya belirsiz vadeye bağlı alacaklar için ayrılan paylar hakkında 9. madde hükmünün uygulanacağı belirtilmektedir. Dolayısıyla iflas idaresi bu alacaklara düşen payı banka hesabında muhafaza altına alacak, bu alacaklılara henüz ödeme yapılmayacaktır.

İhtilaflı alacaklılara alacakları için yeterli payın doğru bir şekilde hesaplanıp ayrılması gerekir. Bunun için iflas tarihine kadar bu alacaklar için işlemiş faiz de anaparaya eklenerek bir tespit yapılması gerekir (m.195/1). Aksi takdirde kendisine yeterli miktarın ayrılmadığını düşünen alacaklı geçici pay cetveline karşı şikayet yoluna başvurabilecektir⁴⁷.

Kanunumuzun 252. maddesine karşılık gelen İsviçre Federal İcra ve İflas Kanunu'nun 266. maddesinin birinci fıkrasında aynı hüküm yer almakla birlikte, ikinci fıkrada ise 263. maddenin geçerli olacağı belirtilmektedir. Bu maddede ise kanunumuzun 249. maddesindeki düzenlemeye paralel düzenleme yer almaktadır. Başka bir ifadeyle İsviçre hukukunda geçici dağıtma yapılırken sıra cetvelinde yer alan ihtilaflı alacaklara da ödeme yapılmaktadır, bizim hukukumuzda olduğu gibi bu alacaklara düşen payın kendilerine verilmeyip bankaya yatırılmasına ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır⁴⁸. Bu nedenle İsviçre hukukunda genel olarak, geçici dağıtma sebebiyle nihai sonucun bozulmasına yönelik endişelerin bir garantisi olması gerektiği belirtilmiştir⁴⁹. Dolayısıyla İsviçre hukukunda geçici dağıtma sebebiyle yapılan ödemelerde fazla ödeme söz konusu olursa bunun iflas idaresi tarafından geri talep edilebileceği⁵⁰ ve gerektiğinde sebepsiz zenginleşme davası açılabilirliği belirtilmiştir⁵¹. Böyle bir durumda alacaklıların karşı karşıya getirilmesi doğru değildir⁵².

47 “... Şikayetçi tarafından geçici pay cetvelinde ihtilaflı alacaklar için ayrılan payın yeterli olmadığı iddiasıyla geçici pay cetvelini şikayet hakkı bulunmaktadır. Bu durumda mahkemece; iflas tarihi itibarıyla şikayetçinin ve diğer ihtilaflı alacaklıların faizleriyle birlikte alacakları hesap ettirilerek iflas idaresince bu alacaklar için ayrılan miktarın yeterli olup olmadığı belirlenip sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ve yazılı gerekçeyle geçici pay cetvelinin iptaline karar verilmesi doğru görülmemiştir.” 23. HD., E. 2013/9195 K. 2014/962 T. 12.02.2014 : Lexpera. Erişim: 14.04.2018.

48 İsviçre Federal İcra ve İflas Kanunu'nda bu yönde bir hüküm bulunmamasıyla birlikte, sıra cetveli kesinleşmeden geçici dağıtma kararı verilmesi üzerine ihtilaflı alacaklıların alacağının ödenmeyip, bunlara ilişkin yargılama sonuçlanıncaya kadar muhafaza altına alınabileceği yönünde görüş beyan edilmiştir. Bkz.: **Jaeger/Walder/Kull/Kottmann**, s.534. Alman hukukunda ise geçici dağıtma bakımından teminat karşılığı ödeme veya ihtilaflı alacaklılara düşen payın bankaya yatırılmasına ilişkin bir düzenleme bulunmamasıyla birlikte ihtilaflı alacaklıların payının iflas (aciz) idaresi tarafından bankaya yatırılmasına karar verilebileceği ifade edilmiştir. Bkz.: **Uhlenbruck/Hirte/Vallender**, § 187, Rn.7, 14.

49 BGE 105 III 89 f. : **Amonn/Walther**, s.442.

50 **Jaeger/Walder/Kull/Kottmann**, s.533.

51 BGE 132 III 432: **Amonn/Walther**, s.443.

52 **Jaeger/Walder/Kull/Kottmann**, s.533.

Bizim hukukumuzda ise kanunda getirilen bu önlem sebebiyle geçici dağıtmada bir sorun yaşanma ihtimali düşüktür. Ancak yine de geçici dağıtmada bazı alacaklılara fazla ödeme yapıldığı ortaya çıkarsa bu durumda iflas idaresinin fazla ödenen miktarı geri talep etmesi mümkündür. Gerekirse bu konuda sebepsiz zenginleşme davası açabilir. Belgesay, geçici dağıtmada yapılan ödemeyi avans olarak nitelemekte ve bu sebeple yanlış ödendiği anlaşılırsa bunun geri alınacağını ifade etmektedir⁵³.

III. GEÇİCİ DAĞITMANIN KAPSAMI

Geçici dağıtma, kesin dağıtmanın bir öncülü konumunda olduğu için kesin dağıtmadaki kuralların geçici dağıtmada da uygulanması gerekir. Buna göre, paylaştırmaya ilişkin kurallar geçici dağıtmada da uygulanır. Öncelikle iflas masrafları iflas alacaklarından önce ödenir (m. 248). Maddede iflas masraflarının iflas alacaklarından önce ödeneceği belirtilmiş, ancak masa borçları belirtilmemiştir. Ancak masa borçlarının da iflas alacaklarından önce ödeneceği kabul edilmektedir⁵⁴. Buna göre geçici dağıtmada da bu kurallar ve 206. madde ve mevzuatımızda yer alan diğer hükümler dikkate alınarak dağıtma yapılacaktır. Dolayısıyla öncelikle iflas masrafları çıkarılır, daha sonra masa borçları ödenir, ancak ondan sonra iflas alacaklarına ödeme yapılır. Sıra cetveline göre ödeme yapılırken ise üstteki sırada yer alan alacaklıların tamamı ödenmeden alttaki sıraya geçilmesi mümkün değildir⁵⁵.

Özellikle 195 ve 196. maddenin dikkate alınarak geçici dağıtma yapılması gerekir. Buna göre ipotekle teminat altına alınmış alacaklar hariç, alacaklar muaccel hale gelir ve iflasın açıldığı güne kadar işlemiş faizler ile takip masrafları anaparaya eklenip masaya yazdırılır (m. 195). Alacaklar için yasal faiz işlemeye devam eder. Ancak faiz bütün alacakların ödenmesinden sonra masada para kalırsa ödenebilecektir (m. 196). Dolayısıyla geçici dağıtma yapılırken de bu kurala uygun şekilde dağıtma yapılması, faiz ödemesi yapılmaması gerekir⁵⁶.

53 **Belgesay**, s.443.

54 **Deynekli, Adnan**, İcra ve İflas Kanununda 4949 Sayılı Kanunla Yapılan Sıra Cetveline İlişkin Değişiklikler, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C: I, S.2, Yıl:2005 (s.503-518), s.508.

55 **Berkin**, s.379. Sıra cetveli ve sıra cetveline göre paylaşıtma konusunda ayrıntılı bilgi için bkz.: **Bilgen**, s.557 vd.; **Deynekli, Adnan**, 4949 Sayılı Kanunla Değişik İcra Ve İflas Kanununa Göre Adi Ve Rehinli Alacakların Sırası, AÜHFD Yıl 2005, C.54, S.1, (s.191-204), s.191 vd.; **Karakaş, Cemal Fazıl**, İcra ve İflas Hukukunda Sıra Cetveli, Konya 1996, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, s.1 vd.; **Deynekli**, Sorunlar, s.28 vd. **Bilgin, Hikmet**, Hacizde ve İflasa Alacakların Sırası, Ankara 2011, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, s.1 vd.; **Deynekli**, Değişiklikler, s.503 vd.

56 "... Alacaklar sıra cetveline yazılırken İcra ve İflas Kanunu'nun 195. maddesi dikkate alınır. Bir diğer ifade ile ipotekle temin edilen alacaklar müstesna, alacaklar muaccel hale gelir ve iflasın açıldığı güne kadar işlemiş faizler ile takip masrafları anaparaya eklenerek masaya yazılır. İcra ve İflas Kanunu'nun 196. maddesine göre rehinle temin edilmemiş alacaklar için (başvuru değil, iflas tarihinden itibaren) yasal faiz işlemeye devam eder. Ne var ki bu faiz (ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı alacaklarına işleyen gecikme zamları), bütün alacakların tasfiyesinden sonra masada para kalırsa ödenir. İcra ve İflas Kanunu'nun 252. maddesi uyarınca iflas idaresi alacaklılara geçici dağıtımlar yapabilir. İflas tasfiyesi sona ermediği ve İcra ve İflas Kanunu'nun 247 ila 250. maddeleri çerçevesinde masaya yazılmış asıl alacakların tamamı ödenmediği için, yapılacak geçici dağıtımda faiz hesaplanması yukarıda açıklanan ilkelere aykırıdır. Bu durumda kural olarak yapılacak iş, davacının kesinleşmiş sıra cetvelinde yazılı bulunan alacağı ile geçici dağıtım pay cetveline esas alınan toplam dağıtım tutarının oranlanması suretiyle ödenmesinden ibarettir.

IV. GEÇİCİ DAĞITMANIN SONUÇLARI

1. Alacağını Geç Bildiren Alacaklıların Durumu

İcra ve İflas Kanunu 236. maddenin başlığı “geç kalan müracaatlar” ve maddenin birinci fıkraya hükmü, “*Vaktinde deftere kaydettirilmeyen alacaklar iflasın kapanmasına kadar kabul olunur.*” şeklindedir. Burada yer alan vaktinde deftere kaydettirilmeyen alaktan anlaşılması gerekenin 219. maddede yer alan alacağın bildirilmesi süresi olduğu anlaşılmaktadır. Buna göre, alacağın geç bildirilmesinden kasıt, adi tasfiyenin ilanından itibaren bir ay içinde alacağın bildirilmemesidir (m. 219/1-b. 2).

Az önce zikrettiğimiz 236. maddenin birinci fıkrasından da anlaşılacağı üzere, alacağını zamanında bildirmemiş olan alacaklı alacağından feragat etmiş olmaz ya da artık iflas masasına alacağını yazdırma hakkını kaybetmez. Bu alacaklılar iflasın kapanmasına kadar alacağını masaya yazdırabilecektir.

Geç bildirilen alacak 230. maddeye göre iflas idaresi tarafından incelenir. İflas idaresi geç bildirilen alacağı kabul ederse o alacak sıra cetveline kaydedilir. Değiştirilen sıra cetveli ilan edilir ve bunun üzerine alacaklıların geç bildirilen alacak bakımından sıra cetveline karşı itiraz davası açması mümkündür (m. 236/4-5).

Alacağın geç bildirilmesi iflas tasfiyesinde gecikmeye sebep olmaktadır. Bu nedenle kanun burada çatışan menfaatler arasında bir denge kurmuştur. Buna göre, süre geçmiş olsa dahi iflas alacaklıları iflas kapanıncaya kadar alacağını iflas masasına yazdırabilir, ancak diğer taraftan kanun bu alacaklıya bazı yaptırımlar getirmiştir⁵⁷. Öncelikle alacağın geç bildirilmesi sebebiyle ortaya çıkan masraflar alacağın geç bildiren alacaklıya aittir (m. 236/2).

Ayrıca alacağın geç bildiren iflas alacaklısı, daha önce kararlaştırılan paylaştırmaya katılamaz, bu paylaştırmadan pay alamaz (m. 236/3). Bu durumdaki alacaklı, alacağını zamanında bildirmiş olsaydı, geçici dağıtmadan alabileceği payı kesin dağıtmada isteyemez⁵⁸.

236. maddenin üçüncü fıkrası, alacağın geç bildiren alacaklının müracaatından evvel kararlaştırılmış paylaşmaya iştirak hakkı olmadığını belirtmektedir. 236. madde bir bütün olarak değerlendirildiğinde burada kastedilen paylaşmanın, geçici dağıtma olduğu anlaşılmaktadır. Zira maddenin birinci fıkrası daha sonra iflas kapanıncaya kadar alacaklıların alacağını iflas masasına kaydettirebileceğini belirttiğine göre yapılan dağıtma kesin dağıtma değildir.

İcra ve İflas Kanunumuzun 236. maddesinin üçüncü fıkrasına karşılık gelen mehz İsviçre İcra ve İflas Kanunu m. 251/3'te bizdeki düzenlemeden daha farklı bir ifade kullanılmıştır. İsviçre İİK

İcra ve İflas Kanunu'nun 196. maddesindeki açık düzenleme karşısında, (somut olayda uygulama yeri bulunmayan Borçlar Kanunu'nun 84. maddesine kıyasen) tasfiye neticelenmeden faiz ödemesi yapılması doğru değildir. ...” 19. Hukuk Dairesi 2009/3814, 2009/3506, 22.04.2009 : kararara.com, Erişim Tarihi: 25.03.2018.

57 **Kuru**, C:4, s.3280; **Muşul**, C:II, s.1625; **Arslan/Yılmaz/Taşpınar Ayyavaz**, s.513; **Kuru**, El Kitabı, s.1143.

58 **Arslan/Yılmaz/Taşpınar Ayyavaz**, s.513; **Kuru**, C:4, s.3280.

m. 251/3'te geç başvuran alacaklının, iflas masasına başvurusundan önce gerçekleştirilen geçici dağıtmadan pay alamayacağı ifade edilmiştir. Bundan hareketle Kuru, İİK m. 236/3 hükmünün, mehz kanundaki gibi anlaşılması gerektiğini şu ifadelerle kabul etmektedir: “*Bunu, mehz kanunun Almanca metninde (İsv. İİK m.251, III) olduğu gibi ‘yapılmış olan muvakkat dağıtmaya’ şeklinde anlamak gerekir. Zira, nasıl iflas idaresi geç başvurma üzerine sıra cetvelini düzeltebiliyorsa (m.236, IV) kararlaştırdığı ve fakat henüz icrasına başlamadığı bir muvakkat dağıtma pay cetvelini de değiştirebilmelidir.*”⁵⁹.

Bu konuda Pekcanitez/Atalay/Sungurtekin Özkan/Özekes, ise bu ayrıma açıkça işaret etmemekle birlikte “*İflas alacaklısı bir aylık süreyi geçirdikten sonra, tasfiyenin devamı sırasında masaya başvuracak olursa, başvurusundan önce gerçekleştirilmiş olan geçici dağıtmaya (m.252) da katılamaz (m.236, III).*” şeklinde bunu ifade etmiştir⁶⁰.

Kanaatimizce bu görüş olması gereken açısından dikkate alınmalıdır. Ancak kanundaki açık ve başka şekilde anlaşılacak düzenleme karşısında yorum yoluyla hükmün İsviçre hukukundaki gibi anlaşılması ve uygulanması doğru olmayacaktır. Çünkü 236. maddenin üçüncü fıkrası açıkça “müracaattan evvel kararlaştırılmış paylaşmaya” ifadesini kullanmıştır. Bu hükümden, alacağını geç bildiren alacaklının başvurusundan önce geçici dağıtma kararının alınmış olması anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan iflas idaresinin kararlaştırılan ama icrasına başlanmamış olan geçici dağıtma pay cetvelini değiştirebileceği gerekçesine de her durumda katılmanın mümkün olmadığı kanaatindeyiz. Zira yukarıda da ifade edildiği üzere pay cetveli hazırlandıktan sonra iflas dairesine bırakılacak, orada on gün kalacaktır. Bu durum, iflas idaresince her alacaklıya bildirilecektir (m. 249-m. 250). Özellikle pay cetveline karşı şikayet süresi şikayetsiz geçmişse pay cetveli kesinleştiği için artık iflas idaresinin pay cetvelinde değişiklik yapması mümkün değildir⁶¹. Ayrıca pay cetveline karşı süresi içinde şikayet yoluna başvurulmuş dolayısıyla henüz pay cetveli kesinleşmemiş olsa bile süre geçtikten sonra iflas idaresinin yine pay cetvelini değiştirmesi mümkün olmaz⁶². İflas idaresinin geç başvurma üzerine sıra cetvelinde değişiklik

59 **Kuru**, C:4, s.3280. Kuru, daha yakın tarihte yayımlanan İcra ve İflas Hukuku El Kitabı'nda ise bu kadar kesin bir ifade kullanmamıştır. Bu eserde geçen ifade şu şekildedir: “*İflas idaresi tarafından alacağı (tamamen veya kısmen) kabul edilmiş olan geç başvuran alacaklı, başvurusundan önce kararlaştırılmış (yapılmış) olan geçici dağıtmaya (m.252) iştirak edemez (m.236, III).*” Bkz.: **Kuru**, El Kitabı, s.1143. Aynı ifade yeni tarihli ders kitabında da kullanılmıştır. Bkz.: **Kuru**, Ders Kitabı, s.463.

60 **Pekcanitez/Atalay/Sungurtekin Özkan/Özekes**, s.437.

61 İcra-iflas memurlarının işlemleri idari nitelikte işlemlerdir. Bu nedenle işlemi yapan memur yaptığı işlemi sonradan değiştirebilir veya kaldırabilir. Ancak memura tanınan bu imkan şikayet süresiyle sınırlıdır, şikayet süresi geçtikten sonra ise işlemin geri alınması veya değiştirilmesi mümkün değildir. Bu konuda ayrıntılı bilgi için bkz.: **Pekcanitez, Hakan/Simil, Cemil**, İcra ve İflas Hukukunda Şikayet, İstanbul 2017, s.133 vd. Bu konudaki diğer bir görüşe göre ise icra dairesi yapılan hatalı işlemleri kendisi düzeltmez, bu kararlardan kendiliğinden veya talep üzerine dönülmesi mümkün değildir, ancak şikayet üzerine icra mahkemesi kararıyla bu mümkün olabilir. Ancak icra müdürü, verdiği kararın yanlış olduğunu, şikayet süresi işlemeye başlamadan fark ederse kararını değiştirme imkanının kendisine tanınması usul ekonomisine uygun olur. Bu konuda ayrıntılı bilgi için bkz.: **Muşul, Timuçin**, İcra ve İflas Hukukunda Şikayet, Ankara 2014, s.65 vd.

62 Sıra cetveli bakımından benzer değerlendirme şu şekildedir: “İflas idaresi de sıra cetveli kesinleşmemişse ve İİK'nun

yapabilmesi, kesinleşmiş veya kesinleşmemiş olsa bile şikayet süresi geçmiş olan pay cetvelini düzeltmesi bakımından gerekçe oluşturamaz. Zira alacağın geç bildirilmesi üzerine iflas idaresi tarafından yapılan inceleme üzerine bu alacağın kabul edilmesi ve bunun doğal sonucu olarak da sıra cetveline kaydedilmesi kanundan kaynaklanmaktadır, kanun buna izin vermiştir (m. 236/1).

Mehaz kanundaki düzenleme daha doğru bir yaklaşımı ifade etmektedir. Bu nedenle olması gereken açısından mehaz kanundaki düzenlemenin esas alınması alacaklılar arasındaki dengenin korunması bakımından daha doğru olur. Ancak yorum yoluyla böyle bir uygulama yapılması açık kanun hükmüne aykırı olur. Dolayısıyla ilgili kanun hükmünde değişiklik yapılması gerektiği kanaatindeyiz. Özellikle İcra ve İflas Kanun çalışmalarının yürütüldüğü bu günlerde yeni düzenlemede buna dikkat edilmesi yararlı olacaktır.

Diğer bir açıdan İsviçre İİK m. 251/3'te açıkça geçici dağıtmadan söz edilmişken kanunumuzun 236. maddesinin üçüncü fıkrasında paylaşma kavramı tercih edilmiştir.

İsviçre hukukunda iflas idaresinin geçici dağıtmaya başlayacağı ana kadar yapılan geç başvuruların dikkate alınacağı, iflas idaresi geçici dağıtmaya başladıktan sonra yapılan başvuruların ise artık dikkate alınmayacağı kabul edilmektedir. Dolayısıyla henüz geçici dağıtmaya başlanmamışsa, geç başvuran alacaklı sıra cetveli ve pay cetvelinin değiştirilmesini talep edebilir. Bu durumda iflas idaresi ya değiştirilen ve geç başvuran alacaklılarla tamamlanan sıra cetvelinin kesinleşmesine kadar geçici dağıtmayı durdurur ya da geç başvuran alacaklılara da aynı payın ayrılmasına karar verir⁶³.

2. Geçici Dağıtmanın Alacaklılar Toplanmasına Etkisi

Alacaklılar toplanmasında alacak çoğunluğu önem arz etmektedir. Zira kararlar, alacak tutarı çoğunluğuyla alınmaktadır (m. 221/3). Bu nedenle iflas tasfiyesinin yürütülmesinde alacağı fazla olan alacaklılar etkili olmaktadır⁶⁴.

a. Alacaklılar Toplanması

Alacaklılar toplanması doğrudan bizim inceleme konumuz değildir ve ayrı çalışmalara da konu edilmiştir⁶⁵. Dolayısıyla bu başlık altında alacaklılar toplantısına ilişkin temel birkaç bilgi verilecek ve asıl olarak geçici dağıtmanın alacaklılar toplantısına etkisi üzerinde durulacaktır. İflas alacaklılarının, iflas masasının yönetim ve tasfiyesine yönelik gerekli kararları vermek amacıyla yaptıkları toplantı alacaklılar toplantısı olarak nitelenmektedir⁶⁶.

235.maddesi uyarınca dava konusu yapılmamışsa, sıra cetvelini değiştirebilir." Bkz.: **Deynekli**, Sorunlar, s.55.

63 **Jaeger/Walder/Kull/Kottmann**, s.461.

64 **Erdönmez**, s.46.

65 **Erdönmez**, s.1 vd.; **Deliduman**, s.1 vd.

66 **Erdönmez**, s.13; **Deliduman**, s.40; **Kuru**, Ders Kitabı, s.447; **Arslan/Yılmaz/Taşpınar Ayvaz**, s.500; **Pekcanitez/Atalay/Sungurtekin Özkan/Özekes**, s.438.

Alacaklılar toplantısı, iflas tasfiyesinde kanunun verdiği görev ve yetki çerçevesinde, iflas tasfiyesi sırasında aldığı kararlarla iflas tasfiyesini yönlendiren en yetkili iflas organıdır. Alacaklılar toplanmasının aldığı kararlar sadece toplantıya katılan alacaklılar için değil, tüm iflas alacaklıları için bağlayıcıdır⁶⁷.

Alacaklılar toplanması birinci (kanundaki ifadeyle ilk –İİK m. 221-) ve ikinci alacaklılar toplanması (İİK m. 237) olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Bu ayrımın temel sebebi iflas tasfiyesinin başlangıcında, henüz alacaklılar tam ve kesin olarak bilinmemesine rağmen ilk alacaklılar toplanmasının yapılması, acele kararların alınmasının sağlanması (İİK m. 224) ve bunun yanında iflas idaresine aday gösterilmesidir (İİK m. 223/1). Kanunda birinci alacaklılar toplanmasının karar alabileceği acele haller örnek olarak sayılmıştır (İİK m. 224/1).

Birinci alacaklılar toplanması, alacaklı olup olmadıkları tam olarak belirlenmemiş alacaklılardan meydana geldiğinden ikinci alacaklılar toplanmasına göre çok daha sınırlı yetkilere sahiptir⁶⁸.

İkinci alacaklılar toplanmasına, alacaklı tamamen veya kısmen iflas idaresince kabul edilen alacaklılar ile sıra cetveline kayıt davası açmış alacaklılardan 235. maddeye göre katılmalarına karar verilmiş olanlar katılabilir (m. 237/1). İkinci alacaklılar toplanmasına davet edilen alacaklıların alacaklı iflas idaresi tarafından incelenmiş ve sıra cetveline kabul edilmiş olduğu için bu toplantıya gerçek alacaklılar katılmaktadır, bu nedenle ikinci alacaklılar toplanmasının yetkileri birinci alacaklılar toplanmasına göre daha geniştir⁶⁹.

İkinci alacaklılar toplanması tasfiyenin yönünü belirlemekte ve masa için en yararlı paraya çevirme usulünü tespit etmektedir. Bunun yanında kanun koyucu ikinci alacaklılar toplanmasını iflas tasfiyesi için gerekli diğer tüm düzenlemeleri de yapmakla yetkili kılmıştır (m. 238/2). İİK m. 238/2’de yer alan “Alacaklılar toplanması ... masanın menfaati için zaruri gördüğü diğer hususlarda icap eden kararları verir.” hükmü ikinci alacaklılar toplanmasına çok geniş karar alma yetkisi tanıdığını göstermektedir⁷⁰.

b. Alacaklılar Toplantısında Toplantı Ve Karar Yeter Sayısı

Alacaklılar toplantısında toplantı ve karar yeter sayısı İİK m. 221/2-3’te gösterilmiştir. Buna göre; “Kendileri veya mümessilleri bulunan alacaklılar, malum alacak tutarının en az dörtte birini temsil etmesi halinde toplantı nisabı hasıl olur. Toplantıda bulunanlar beş kişiden az ise bunların, alacak tutarının yarısına sahip olması şarttır. Kararlar, alacak tutarı ekseriyeti ile alınır.” İİK m. 221/2-3’te birinci alacaklılar toplanması için öngörülen toplantı ve karar yeter sayısı, İİK m. 237/4 hükmü gereği ikinci alacaklılar toplanması ve sonraki alacaklılar toplanması için de uygulanır.

67 Kuru, Ders Kitabı, s.447; Arslan/Yılmaz/Taşpınar Ayvaz, s.500.

68 Erdönmez, s.53.

69 Muşul, C:II, s.1657; Arslan/Yılmaz/Taşpınar Ayvaz, s.515; Erdönmez, s.66.

70 Erdönmez, s.65.

İkinci alacaklılar toplanmasında toplantı yeter sayısı, sıra cetveline kabul edilen alacaklıların alacakları dikkate alınarak hesaplanır. Sonraki alacaklılar toplanmasında da toplantı ve karar yeter sayısı hesaplanırken sıra cetveline kaydedilen alacaklar esas alınır. İkinci alacaklılar toplantısından sonra alacaklı sıfatı kalmamış olanlar toplantı yeter sayısının hesaplanmasında dikkate alınmaz⁷¹.

c. Geçici Dağıtma Sonrası Alacaklılar Toplanmasına Katılma

İflas tasfiyesine alacaklılar toplanması yön vermektedir. Bu nedenle toplantıya katılma hakkı ve oy hakkının kimde olduğunun doğru bir şekilde tespit edilmesi tasfiye açısından hayati önem taşımaktadır. Bu şekilde alacaklılar tespit edilince, tasfiyenin yürütülmesinde kimlerin söz sahibi olacağı da ortaya çıkacaktır. Bu nedenle iflas alacaklıları ve toplantıya katılma hakkı ve oy hakkı olanların doğru tespiti önem arz etmektedir⁷².

Burada ortaya çıkan sorun, sıra cetveline alacaklı olarak kaydedilmiş, ancak tasfiye devam ederken geçici dağıtma kararı sebebiyle kendisine kısmen veya tamamen ödeme yapılmış alacaklıların toplantı ve karar nisabının hesaplanmasında dikkate alınıp alınmayacağına ilişkindir. Bir başka ifadeyle bunların, bakiye alacaklarından mı yoksa sıra cetveline kayıtlı alacak miktarları üzerinden mi oy kullanacaklarına ilişkindir. Bu hususta İcra ve İflas Kanunu'nda bir açıklık bulunmamaktadır. Buna göre konuyu düzenleyen İİK m. 221 ve m. 237 hükmünün incelenmesi ve yorumlanması yoluyla sonuca varılması mümkün olabilecektir.

Kanun hükümlerinin yorumlanmasında başvurulacak dayanak noktası, kanun metnidir. Bu yöntemle, mantık analizleri, sözcüklerin yardımı, başlık ve kenar başlıkları da göz önünde tutularak kanun koyucunun kullandığı kavramlar ve cümleler ele alınarak kanun hükmünün anlamı ve kapsamı bulunabilir⁷³. Kanun koyucu bir kural getirirken belirli bir amaca ulaşmayı hedefler. Sosyal veya hukuk politikasının gereklerine uygun olarak belirli bir sorunu çözmek için karşılıklı olarak kişi topluluklarıyla, bireylerin veya toplumun çıkar veya yararlarını göz önünde tutarak bunların birini koruma amacı güder⁷⁴, mümkün olduğunca çatışan menfaatler arasında dengeyi kurmaya çalışır.

Yapılan bu tespitler ve hükmün yorumlanması bakımından ortaya konulan prensipler çerçevesinde İcra ve İflas Kanunu m. 221/2-3 ve m. 237/1'de kastedilen alacaklıların iflas alacağı olduğunda tereddüt yoktur⁷⁵. Zira alacaklılar toplantısında, sadece iflas alacaklıları oy kullanma hakkına sahiptir. İflas alacağı olarak masaya kayıt edilecek alacak, asıl alacak, iflasın açıldığı güne kadar işlemiş faiz ve takip masraflarının toplamından oluşan miktar olup (m. 195/1) kanun masaya kaydedilecek bu miktarı "anapara" olarak adlandırmıştır (m. 296/3). Kanun koyucunun alacaklılar

71 Erdönmez, s.157.

72 Erdönmez, s.131.

73 Edis, Seyfullah, Medeni Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri, Ankara 1997, s.193-194.

74 Edis, s.196.

75 Deliduman, s.133.

toplanmasını iflas tasfiyesinin en yetkili organı olarak kabul ettiği ve tasfiyede alacaklılara etkin rol verdiği görülmektedir. Cüzi icradan farklı olarak külli icrada (iflas tasfiyesinde) alacaklılara takip sürecinde etkin rol vermenin amacı alacaklıların kendi menfaatini daha iyi koruyacağı düşüncesidir⁷⁶. Zira iflas tasfiyesinde çoğu zaman alacaklıların tam olarak tatmin edilmesi mümkün olmamakta ve alacaklılar da bunu bildiği için kendi menfaatlerine uygun olarak tasfiye sürecini yürütme imkanına sahip olmaktadır. İflas tasfiyesinde alacaklıların tasfiyeye etki etme hakkı Türk-İsviçre hukukunda “alacaklı özerkliği” kavramıyla ifade edilmiştir. Alacaklı özerkliğinden, iflas alacaklılarının borçlunun malvarlığını, devletin etkisinden mümkün olduğunca uzak şekilde tasfiye etmeleri anlaşılmaktadır⁷⁷.

O halde alacaklılar toplanmasına gerçekten alacaklı olan kişilerin katılımının sağlanması alınan kararların hukuka uygun ve geçerliliği açısından da önemlidir. Kanun bunun için hem birinci hem de ikinci alacaklılar toplanması için önlemler almıştır. Birinci alacaklılar toplanmasında iflas bürosu, toplantıya kimlerin katılacağını tespit ve toplantıda kullanılan oyların geçerli olup olmadığını belirler (m. 221/1, 3). İkinci alacaklılar toplanmasına ise, alacakları tamamen veya kısmen iflas idaresince kabul edilen alacaklılar ile sıra cetveline kayıt davası açmış alacaklılardan 235. maddeye göre katılmalarına karar verilmiş olanlar katılabilir (m. 237/1). Bu düzenlemelerle kanun, gerçek alacaklıların toplantıya katılmasını sağlamaya yönelik önlemleri almak istemiştir. Dolayısıyla geçici dağıtma sonrası, kendisine ödeme yapılan alacaklıların toplantıya katılıp katılmayacağı, oy hakkının olup olmayacağı bakımından inceleme yapılırken de bu prensipler, kanun koyucunun bu amaçları dikkate alınarak hareket edilmelidir.

Sınırlı karar alma yetkisine sahip birinci alacaklılar toplantısında dahi iflas bürosu toplantıya katılmak isteyen alacaklıların müflisten gerçekten alacaklı olup olmadıklarını ve alacaklı ise alacaklarının miktarını araştırır. Çünkü birinci alacaklılar toplanmasında iflas idaresine gösterilecek adaylar belirlenirken hem alacaklı sayısı hem de alacak miktarı çoğunluğunu oluşturan alacaklılar dikkate alınmaktadır⁷⁸. Henüz alacaklı olanların tespitinin güç olduğu bir aşamada ve sınırlı yetkilere sahip olan birinci alacaklılar toplanmasında dahi kanun mümkün olduğunca alacaklı olmayan kişilerin toplantıya katılmasına ve oy kullanmasına engel olmayı amaçlamıştır. İkinci alacaklılar toplanması ise tasfiyeye ilişkin bütün kararları alma yetkisine sahip olduğundan bu husus, yani alacaklı olan kişilerin toplantıya katılması ve alacaklı olduğu nispette kararlara etki edebilmesi daha da büyük önem kazanmaktadır.

Bu noktada geçici dağıtımda kendisine kısmen veya tamamen ödeme yapılan alacaklıların durumunun değerlendirilmesi gerekir. Bir başka ifadeyle kendisine ödeme yapılan alacaklıların iflas alacaklısı sıfatının devam edip etmediği, bunlar bakımından borcun sona erip ermediğinin tespit edilmesi gerekir. Borçlar hukuku anlamında borcun sona ermesi, bir edimi yerine getirme

76 **Yılmaz, Ejder**, İflaslarda Devletin İşlevi ve İflas Masasına Ait Paraların İflas İdaresince Nemalandırılması Gerekliği, ABD 1996/2 (s.173-187), s.174.

77 **Erdönmez**, s.24.

78 **Erdönmez**, s.137.

yükümlülüğünün hukuken ortadan kalkmasını ifade eder. Böylece borçlu borcundan kurtulur, alacaklının alacak hakkı kalmaz⁷⁹.

İflas masasından geçici dağıtma yoluyla alacağını tamamen veya kısmen almış iflas alacaklılarına yapılan ödemenin borçlar hukuku anlamında ifa olduğunda hiçbir kuşku yoktur. Dolayısıyla ifa borç ilişkisini sona erdirip, alacaklının alacak hakkını sona erdirdiğine göre, alacağının tamamını almış olan kişilerin alacak hakkı kalmamıştır. Bunun yanında alacağını kısmen almış olan alacaklıların ise kendilerine yapılan ödeme miktarınca alacak haklarının sona erdiği, alacaklı sıfatının bu oranda sona erdiğinde kuşku yoktur. Aynı zamanda kendisine tamamen ödeme yapılan kişilerin iflas alacaklısı sıfatı da kalmamıştır. Bunların iflastan sonra işleyen faiz alacağı olsa bile bu kişilerin iflas alacaklısı sıfatı yoktur. İflasın açıldığı tarihten itibaren işleyen faiz, iflasın açılmasından sonra doğduğu için iflas alacağı değildir. İflas alacağı olmadığı için de masaya kaydedilmez⁸⁰. Alacaklılar toplantısına katılacak alacaklar ise iflas alacaklarıdır. Bu nedenle iflas alacaklısı niteliği olmayan, iflastan sonra işleyen faiz alacağının toplantı ve karar nisabında dikkate alınması mümkün değildir, artık alacaklılar toplanmasının toplantı ve karar nisabına dahil edilmeyecektir.

Alacaklılar toplanması sonrası alacaklı sıfatını kaybeden alacaklılar toplantı yeter sayısının hesaplanmasında dikkate alınmaz⁸¹. Geçici dağıtmada kendisine alacağının tamamı ödenmiş olanların da alacaklı sıfatı ortadan kalktığı için artık bu kişilerin toplantı ve karar yeter sayısının hesaplanmasında dikkate alınması mümkün değildir. Alacağının bir kısmını almış, bir kısmını henüz alamamış olan alacaklılar ise sadece alamadığı kısım açısından alacaklı sıfatına sahiptir. Dolayısıyla alacağının henüz ifa edilmeyen kısmı bakımından alacaklılar toplanmasına katılması ve sadece bu nispette toplantı ve karar nisabına dahil edilmesi mümkün olabilir.

İflas alacaklısı olma niteliğini kaybetmiş olan bu alacaklıların (alacağı tamamen ödenen alacaklılar) veya alacağı kısmen ödenen alacaklıların da daha önce sıra cetveline kaydettirdikleri alacaklarının tamamı üzerinden hâlâ toplantı ve karar nisabında dikkate alınması yapılan alacaklılar toplantısında alınan kararları tartışmalı hale getirecek ve aynı zamanda alacaklıların başvurusu üzerine alınan kararların iptali mümkün olacaktır.

Alacaklılar toplantısında toplantı ve karar nisabını düzenleyen İİK m. 221 hükmünün gerek lafzı gerekse hükmün getiriliş amacı açısından düşünüldüğünde de kendisine kısmen veya tamamen ödeme yapılmış olan alacaklıların artık ödenen miktar açısından toplantı ve karar nisabına katılmaması gerektiği sonucuna varmak gerekmektedir. Zira kanun, bahse konu düzenleme ile gerçek alacaklılara tasfiyede söz hakkı vermiş ve tasfiyenin gerçek alacaklılar tarafından yürütülmesine imkan tanımıştır. Nitekim İİK m. 221/2-3'te hep "alacaklı" ve "alacak" kavramlarına yer verilmiştir. Bu nedenle alacak hakları kısmen veya tamamen sona eren kişilerin

79 Oğuzman, M. Kemal /Öz, Turgut, Borçlar Hukuku Genel Hükümler C-1, İstanbul 2016, s.537.

80 Muşul, Timuçin, İcra ve İflas Hukuku ile İlgili Makaleler, Hukuki Mütalaalar ve Bilirkişi Raporları, Ankara 2013, s. 881.

81 Erdönmez, s.157.

hâlâ ödenen kısım bakımından alacaklı gibi toplantı ve karar nisabına dahil edilmesi hükmün amacına da lafzına da aykırıdır.

Alacaklılar toplanması, yapılan toplantılarda aldığı kararlarla, alacaklılara mümkün olduğunca fazla tasfiye payı sağlanması için çaba gösterecektir. Bu amaca ulaşılabilmesi için alacaklılar toplanmasının tasfiyeye ilişkin meselelerde isabetli kararlar vermesi gerekir⁸². Böyle bir amaç doğrultusunda hareket etmesi gereken alacaklılar toplantısında alacağının tamamını veya tamamına yakını almış olan alacaklıların, halen alacağının ödenen kısımları da dahil olacak şekilde toplantı ve karar nisabına katılması ve oy hakkının bulunduğu kabul edilmesi bu amaca aykırı olacaktır. Zira böyle bir durumda bu kişiler oy oranı itibarıyla söz sahibi olacaklarından düşük bir oranda alacakları kalmasına rağmen, kendi alacaklarını önceleyip, genel alacaklı menfaatini göz ardı edebileceklerdir.

İkinci alacaklılar toplanmasında, alacaklıların veya onların temsilcilerinin toplantıya katılma hakkına sahip olup olmadıkları, ikinci alacaklılar toplanmasına başkanlık eden iflas müdürü veya yardımcısı tarafından incelenir⁸³. Bu nedenle iflas müdürlüğünün geçici dağıtma sonrasında, kendisine kısmen veya tamamen ödeme yapılan alacaklıların toplantıya katılma ve oy kullanma hakkını, kısmi ödeme yapılanlarda sadece ödenmeyen alacak kısımları için oy hakkının olduğunu dikkate alması gerekir. Bu konuda iflas müdürünün kararına karşı şikayet yoluna başvurulması mümkündür (m. 16).

Özellikle alacaklı sıfatının ortadan kalkması durumunda bu kişilerin alacaklılar toplanmasına katılamayacağını ve aynı zamanda iflastan sonra doğan, bu nedenle iflas alacağı niteliği bulunmayan alacaklıların da alacaklılar toplantısına katılamayacağına işaret eden aşağıdaki Yargıtay kararı da konuya ışık tutacak niteliktedir.

“Alacaklılardan bir bölümünün yerine geçerek alacaklılar toplanmasına katılan kişilerden bir kısmı, alacağı temellük edenler, diğerleri ise borçlunun bilgisi dışında belirli alacaklılar için masaya ödemede bulunmuş olan kişilerdir.

I.A – Alacaklı, borçlunun rızası olmaksızın, hatta borçlunun haberi bulunmaksızın, alacağını üçüncü kişiye temlik edebilir (BK 162/2; TTK 771/1). Bu durumda borçlu, alacaklının yerine, diğer bir kişinin kaim olmasına rıza göstermek zorundadır. Bu nedenle, temlik olunan alacakların ve bulunduğu belgelerin niteliği incelenerek, temliklerin yasal olup olmadığının saptanması gerekir.

B – Hizmet (BK 320), İstisna (BK 356), Vekalet (BK 390) akitleriyle neşir mukavelelerinde (BK 384) olduğu gibi, bazı borçların bizzat borçlu tarafından yerine getirilmesi gerekirse de, ... Kanununun 67. maddesi gereğince, “Borcun bizzat borçlu tarafından ifa edilmesinde alacaklının menfaati bulunmadıkça, borçlu, borcunu şahsen ifaya mecbur değildir”. Kanununun 67. maddesine dayanarak ödemede bulunan kişi, iki şekilde hareket etmiş olabilir:

82 Erdönmez, s.28.

83 Erdönmez, s.140.

a) Borçlu adına ve onun bilgisi altında ödeme: Bu şekilde ödeme yapılması halinde, borç ilişkisi son bulur ve bu hallerde ödeme yapan kişinin, alacaklının yerine kaim olması söz konusu edilemez. Zira, ödemede bulunan, ödemeyi borçlu adına yapmıştır. Dolayısıyla, borçlu adına ödemede bulunan kişinin ve kendisine ödeme yapılmış olan alacaklıların, alacaklılar toplanmasına katılmaları olanaksızdır.

b) Borçlunun bilgisi dışında ödeme: Borçlunun bilgisi dışında ödeme yapılması halinde, vekaletsiz tasarrufla bulunma söz konusudur. ... Bunun sonucu olarak, vekaletsiz yapılan ödemeye borçlu karşı koyamaz ve bu durumda da borç ödenmiş sukut etmiş olur. Ancak bu kabil ödemede bulunan kişiler de alacaklının halefi durumuna geçemezler. ...

Vekaletsiz tasarrufla bu hususlar söz konusu edilemeyeceğinden, borçlunun bilgisi dışında, belirli alacaklılara verilmek üzere iflas masasına ödemede bulunan üçüncü kişiler alacaklının halefi olamayacaklarından, alacaklılar toplanmasına katılamazlar. Kendilerine ödeme yapılan kişilerin de alacaklılık durumları kalktığmdan, onların da toplantıya katılamayacakları doğaldır. Vekaleti olmaksızın ödeme yapan kişiler, alacaklının halefi olmadığına göre, durumlarını şöyle belirlemek gerekir: Vekaletsiz tasarrufla, borçlu adına ödeme yapan kişiler, borçludan zaruri gider ve masraflarını isteyebilirler. Yani, burada ödeme yapan kişiler, lehine ödeme yaptıkları kişilerin halefi durumuna geçmezsiniz bu ödeme ile borçluya başvurma hakları vardır. Ve bu başvurma hakları, ödeme yaptıkları anda doğar. Dolayısıyla, bu alacak bir iflas alacağı sayılamaz. İflas alacağı olmayan, sonradan doğan alacaklar, iflas masasına kaydedilemeyeceğinden, ödemede bulunan üçüncü kişiler, bu nedenle de alacaklılar toplanmasına katılamazlar.”⁸⁴.

3. Senedin Geri Verilmesi

İcra ve İflas Kanunu m. 250’de, 144. madde hükümlerinin iflasta kesin dağıtmada da uygulanacağını öngörmüştür. Yukarıda da ifade edildiği üzere kesin dağıtma için getirilen hükümler geçici dağıtmada da uygulanacaktır. Ancak iflasta tasfiye icra dairesi tarafından değil, iflas idaresi tarafından yürütüldüğü için 144. maddede icra dairesine yüklenen bu görevleri iflas idaresi yerine getirecektir⁸⁵. Buna göre, alacakları tamamen ödenmiş olan alacaklılara ait senetler, iflas idaresince borçlu müflise iade edilir. Alacaklarının bir kısmı ödenmiş olan alacaklılar, senetlerini iflas idaresinden geri alabilirler. Ancak bu durumda iflas idaresi senede bağlı alacağın ödenen kısmını ve bundan sonra senedin ne miktar için geçerli olduğunu senet üzerinde gösterir ya da senedin niteliğine göre ilgili dairelere durumu yazıyla bildirir⁸⁶.

84 12. HD E. 1979/287, K. 1979/4765, T. 24.5.1979: Kazancı İçtihat Bilgi Bankası. Erişim 30.05.2017.

85 Jaeger/Walder/Kull/Kottmann, s.515.

86 Kuru, C:4, s.3332.

4. Aciz Belgesi

Borç ödemededen aciz belgesi, borçlunun borcundan ödenemeyen kısmı tespit ve tevsik eden bir belgedir⁸⁷. İflas tasfiyesinde aciz belgesinin ne zaman verileceği 251. maddenin birinci fıkrasında şu şekilde düzenlenmiştir: “İdare, paraları dağıtırken alacağıın tamamını alamamış olan her alacaklıya ödenmemiş miktar için aciz vesikası verir.” Bu hükümde iflas idaresinin paraların dağıtılması üzerine alacağıın tamamını alamamış alacaklıya aciz belgesi vereceği belirtilmiş, ancak bu dağıtmanın kesin dağıtma mı, yoksa geçici dağıtma mı olduğu belirtilmemiştir. Ancak bunun kesin dağıtma olduğunda bir kuşku bulunmamalıdır. Her şeyden önce 250. maddede kesin dağıtma düzenlenmiş, hemen sonra aciz belgesine ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir. Bunun ardından da 252. maddede geçici dağıtma düzenlenmiştir.

Bunun yanında geçici dağıtma sonrası aciz belgesi düzenlenmesi doğru olmayacaktır, zira henüz tasfiye işlemleri tamamlanmamıştır. Dolayısıyla henüz satışı yapılmamış olan mal ve haklar olabilir, bunlardan elde edilen bedel alacakları karşılayabilir, karşılamayacak olsa bile hangi miktarda açık kalacağı belli değildir. Bütün bu sebeplerle geçici dağıtma yapılması durumunda aciz belgesi düzenlenmez⁸⁸.

SONUÇ

Bu çalışmada iflas tasfiyesinde sıklıkla karşılaşılabilen geçici dağıtma ve geçici dağıtmanın sonuçları üzerinde durulmuştur. Öncelikle geçici dağıtma kavramı üzerinde durulmuş, daha sonra geçici dağıtmanın şartları incelenmiştir. Geçici dağıtma yapılabilmesi için geçici dağıtma kararının alınması gerekir. Ancak kanunda bu konuda hangi organın yetkili olduğu belirtilmemiştir. Çalışmada tasfiye sürecini yürütmekle görevli olan iflas idaresinin geçici dağıtma kararı alabileceği, ancak bu konuda iflas tasfiyesi bakımından en yetkili organ konumunda bulunan ikinci alacaklılar toplanmasının da karar alabileceği sonucuna varılmıştır.

Geçici dağıtma yapılabilmesi için iflas masasında yeterli bir meblağın bulunması gerekir. Doğal olarak yeterli meblağ olup olmadığı her tasfiyenin kendi özelliklerine göre değerlendirilecektir.

87 **Öztek, Selçuk**, İcra ve İflas Hukukunda Borç Ödemededen Aciz Vesikası, İstanbul 1994, s.10.

88 **Öztek**, s.108; **Pekcanitez/Atalay/Sungurtekin Özkan/Özekes**, s.448. “... İcra takibinin amacı alacaklının alacağıın ödenmesidir. Alacaklı alacağıın tamamen veya kısmen almış ise, alacak bu oranda sona (sukut eder) erer. Borçluyula alacaklının menfaatlerini aynı şekilde korumakla yükümlü olan icra dairesinin, borcun tamamen veya kısmen ödenmesi halinde, ödeme oranında borçluyu borcundan ibra ettiğine dair bir işlemde bulunması gerekir. Alacaklının alacağı tamamen ödenmiş ise, icra dairesi alacaklının senedini borçluya verir (md 144). Alacağıın yalnız bir kısmı ödenmiş olan alacaklı, senedini icra dairesinden geri alabilir. Yalnız icra dairesi, senetteki alacağıın ne miktarının ödenmiş olduğunu ve senedin bundan sonra ne miktar para için geçerli olacağını senet üzerine yazar veya senedin mahiyetine göre ilgili dairelere yazdırır (md 144/2.). Bu durumda, alacaklı tarafından tahsil edilen miktar yönünden tahsil harcı yatırıldığına göre Harçlar Kanunu'nun 23. maddesi gereğince bakiye kısım için vazgeçme harcı ödendiğinde, ödeme miktarı senet üzerine yazılmak suretiyle dayanak senedin iadesine karar vermek gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsizdir.” 12. HD E. 2013/14620 K. 2013/22657 T. 17.6.2013 : Kazancı İċtihat Bilgi Bankası. Erişim:07.04.2018.

Sıra cetvelinin hazırlanması ve sıra cetveline karşı itiraz süresinin geçmiş olması geçici dağıtma için bir diğer şart olarak ortaya çıkmaktadır. Sıra cetvelinin hazırlanması geçici dağıtma için ön koşul olmakla birlikte sıra cetvelinin kesinleşmesi gerekmez. Bu durumda alacağı ihtilafı olan alacaklar için kanunumuz bir önlem olarak bunlara düşen payın kendilerine verilmeyeceğini, bankaya yatırılması gerektiğini belirtmiştir.

Daha sonra geçici dağıtmanın sonuçları üzerinde durulmuştur. Geçici dağıtma kararı alındıktan sonra alacağını bildiren, bir başka ifadeyle alacağını geç bildiren alacaklılar geçici dağıtmadan pay alamayacaklardır. Bu konuda kanundaki ifade geçici dağıtma kararı alındıktan sonra şeklindedir. Bu açık hükme rağmen söz konusu hükmün mehz İsviçre Federal İcra ve İflas Kanunundaki gibi geçici dağıtma yapıldıktan sonra başvuran alacaklıların dikkate alınamayacağı şeklinde anlaşılması gerektiği ifade edilmişse de kanundaki açık hüküm sebebiyle bunun mümkün olmadığı, ancak kanunda değişiklik yapılarak bu yönde bir hüküm getirilmesinin daha doğru olacağı sonucuna varılmıştır.

Geçici dağıtma sebebiyle kendisine kısmen veya tamamen ödeme yapılan alacaklıların alacağı ödeme oranında sona erdiği için artık bu alacaklıların bundan sonra yapılacak alacaklılar toplanmasına katılmaması gerektiği, aksi takdirde yapılan alacaklılar toplanması kararlarının iptalinin mümkün olduğu sonucuna varılmıştır.

Senedin iadesine ilişkin 144.madde hükmü geçici dağıtmada da uygulanacaktır. Geçici dağıtma ile tasfiye sona ermeyeceği için geçici dağıtma sonrası alacağını alamamış olan alacaklılara bu aşamada borç ödemededen aciz belgesi verilmeyecektir.

KAYNAKÇA

- Amonn, Kurt/Walther, Fridolin**, Grundriss des Schuldbetreibungs – und Konkursrechts, Bern 2008
- Andres, Dirk/ Leithaus, Rolf/ Dahl, Michael**, Insolvenzordnung Kommentar, München 2014
- Arslan, Ramazan/Yılmaz, Ejder/Taşpınar Ayvaz, Sema**, İcra ve İflas Hukuku, Ankara 2017, s.520
- Belgesay, Mustafa Reşit**, İcra ve İflas Kanunu Şerhi, C:2, İstanbul 1955
- Berkin, Necmeddin M.**, İflas Hukuku, İstanbul 1972
- Bilgen, Mahmut**, İcra ve İflas Hukukunda Sıra Cetveli, Ankara 2014
- Bilgin, Hikmet**, Hacizde ve İflasta Alacakların Sırası, Ankara 2011, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Bork, Reinhard**, Einführung in das Insolvenzrecht, Tübingen 2014
- Deliduman, Seyithan**, İflas Tasfiyesinde Alacaklılar Toplanması, Ankara 2002
- Deren Yıldırım, Nevhis**, İflasin Hukuki Mahiyeti, İÜHFMC C. LIV (1994), (s.331-346)
- Deynekli, Adnan**, 4949 Sayılı Kanunla Değişik İcra Ve İflas Kanununa Göre Adi Ve Rehinli Alacakların Sırası, AÜHFED Yıl 2005, C.54, S.1, (s.191-204)
- Deynekli, Adnan**, Sıra Cetveli İle İlgili Sorunlar, Bankacılar Dergisi, Sayı:67, Aralık 2008 (s.28-69) (Kısaltma: Sorunlar)
- Deynekli, Adnan**, İcra ve İflas Kanununda 4949 Sayılı Kanunla Yapılan Sıra Cetveline İlişkin Değişiklikler, Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C: I, S.2, Yıl:2005 (s.503-518) (Kısaltma: Değişiklik)
- Edis, Seyfullah**, Medeni Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri, Ankara 1997
- Erdönmez, Güray**, İflasta Alacaklılar Toplanmasının Yetkileri, İstanbul 2005
- Jaeger, Carl/Walder, Hans Ulrich/Kull, M. Thomas/Kottmann, Martin**, Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs, Zürich 1997/99
- Jauernig, Othmar**, Zwangsvollstreckungs – und Insolvenzrecht, München 1999
- Karakaş, Cemal Fazıl**, İcra ve İflas Hukukunda Sıra Cetveli, Konya 1996, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Kirchhof, Hans-Peter/Eidenmüller, Horst/Stürner, Rolf**, Münchener Kommentar zur Insolvenzordnung, München 2013
- Kuru, Baki**, İcra ve İflas Hukuku C:4, Ankara 1997
- Kuru, Baki**, İcra ve İflas Hukuk El Kitabı, İstanbul 2004 (Kısaltma: El Kitabı)
- Kuru, Baki**, İstinaf Sistemine Göre Yazılmış İcra ve İflas Hukuku Ders Kitabı, Ankara 2017 (Kısaltma: Ders Kitabı)
- Muşul, Timuçin**, İcra ve İflas Hukuku ile İlgili Makaleler, Hukuki Mütalaalar ve Bilirkişi Raporları, Ankara 2013
- Muşul, Timuçin**, İcra ve İflas Hukuku C:II, Ankara 2013 (Kısaltma: C:II)
- Muşul, Timuçin**, İcra ve İflas Hukukunda Şikayet, Ankara 2014 (Kısaltma: Şikayet)
- Nerlich, Jörg/ Römermann, Vollker**, Insolvenzordnung (InsO) Kommentar, München, 2017
- Oğuzman, M. Kemal /Öz, Turgut**, Borçlar Hukuku Genel Hükümler C-1, İstanbul 2016
- Öztek, Selçuk**, İcra ve İflas Hukukunda Borç Ödemeden Aciz Vesikası, İstanbul 1994
- Pekcanitez, Hakan/Atalay, Oğuz/Sungurtekin Özkan, Meral/Özekes, Muhammet**, İcra ve İflas Hukuku, İstanbul 2017
- Pekcanitez, Hakan/Simil, Cemil**, İcra ve İflas Hukukunda Şikayet, İstanbul 2017
- Postacıoğlu, İlhan E.**, İflas Hukuku Dersleri C:I İflas, İstanbul 1978

- Stallmann, Christian**, Yeni (Alman) Acz Hukukuna Giriş, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi 1996, C:45, S:1-4, (s.413-426), (Çeviren:Tercan, Erdal)
- Uhlenbruck, Wilhelm/Hirte, Heribert/Vallender, Heinz**, Insolvenzordnung Kommentar, München 2015
- Üstündağ, Saim**, İflas Hukuku, İstanbul 2009
- Yıldırım, Mehmet Kamil/Deren-Yıldırım, Nevhis**, İcra ve İflas Hukuku, İstanbul 2015
- Yılmaz, Ejder**, İflaslarda Devletin İşlevi ve İflas Masasına Ait Paraların İflas İdaresince Nemalandırılması Gerekliliği, ABD 1996/2 (s.173-187)
- Yılmaz, Ejder**, İflas İdaresi, Ankara 1976 (Kısaltma: İflas İdaresi)